



Alışılmış Ötekilik

Rölanti Hayatın Peşinde Allegro Ma Non Troppo

Mete Yegin

hik

www.hik.com.tr

hayalci hücre: #52 hayalci kalem #9 | mete yegin | alışılmış
ötekilik: rölanti hayatın peşinde allegro ma non troppo | mete
yegin ©2024 hayalci hücre | bu kitabın türkçe yayın hakları
mete yegin ve hayalci hücre yayın'a aittir. | yayına hazırlayan:
soner torlak | kapak tasarımı: merve tuba tanok | dizgi: nail
düNDAR | baskı-cilt: repar tasarım matbaa, yenibosna merkez
mh. cemal ulusoy cd. no: 43 bahçelievler/istanbul (sertifika no:
40675) | 1. baskı 2024 / istanbul | isbn no: 978-625-6597-42-6 |
sertifika no: 73832 | hayalci hücre yayın lema yayıncılık basım
dağıtım kırtasiye ticaret limited şirketi sinanoba mahallesi
aktay caddesi A3-27 blok no: 6a iç kapı no: 6 büyükçekmece /
istanbul | <https://hayalcihuce.com>



Bir hayalin peşinde sallanarak yürümeyi sevenlere...

mete yegin

Ellili yaşlarının tadını çıkarıyor numarası yaparken, kabuslarında mesleğine geri döndüğünü sık sık gören, eski bir beyaz yakalı. Ait hissetmediği sınıfın modasına uyup araba, yat vesaire almadığı için hayallerini gerçekleştirmek için Ferrari'sini satamamak onu çok etkilemez, toplu taşımaya ve yürümeye gönülden bağlıdır. Doğduğu kenti kaosuyla sever, her bahanede seyahate çıkıp sürekli İstanbul'u özler. 30 yıl kadar avukatlık yaptıktan sonra artık yapmamak için binbir takla atar. Sinirliyen, neşeliyen ve diğer zamanlarda amaçsız yürümeyi, sadece flaneur lafını havallı bulduğundan değil, hakikaten çok sever. Birayı da. Çocuklarına korkunç kelime esprileri yapıp gelecek nesilleri zehirler, eşini de bayar. İngilizceyi ve sarhoş Portekizcesini gayet iyi konuşur, ya da kendisi öyle sanır. Aşçı, felsefeci ve hatta felsefeci bir aşçı olmak hayali vardır. Oxford vardı da biz mi orada felsefe yapmadık dememek için varoluşçu bir maceraya atlayıp bu yaşta felsefe öğrencisi numarası yapmaya karardır. Yaratıcı yazarlık nedir bilmez. Sadece yazar. Kötü ama yılmaz bir dansçıdır. Şarkı da söyler. Ortaya karışık bir karakterdir, her şeyden biraz bilip hiçbir şeyi tam bilmeyen. Daha bir sürü şeyi bilmediğini fark edip kendini özgür hissedenlerden.

♪ *Sing Sing Sing* –
Benny Goodman



Dikkat!

Elinizde tuttuğunuz kitap bando mızıkalı bir kitaptır;
şarkılarıyla birlikte tüketilmesi tavsiye edilir.

Kodu okutup müziklere ışınlanabilirsiniz.
İyi okumalar.

Bir çift ön lakırdı

Bu her nasıl olduysa basılan kitapta yer alan ve ne oldukları yazarı tarafından da bilinmeyen öyküler kağıda mırıldanmaktan ibaret kısa düzensiz yazılar, şiirimsi şeyler, içinden bol martı, güneş, devrim, kelebek ve bir dolu başka (belki de basmakalıp) simge geçen dijital karalamalar. Kimi önceki milenyumdan, kimileri yakın zaman. Sırası falan yok, kronolojik ya da otobi-yografik. Atlayarak okuyun derseniz. Kafamın içi kadar dağınık olun, rahat okuyun. Neticede her biri eski bir beyaz yakalının zamanında yakasında leke bırakan basmakalıp ümit kırıntıları. Bu kayıtle okumanızı, hatta okurken ve özellikle sonrasında bir kaç ünite alkol tüketmenizi ısrarla tavsiye ederim. Yine de sorumlu tüketiniz. Sorumlu tüketim diye bir şey varsa. Bir de yayınevine göndermediğim ya da okurken çılgılık atarak sildiklerimi düşünün, belki bir teselli olur.

Mete
Nisan 2024

♪ *Begin The Beguine* –
Glenn Miller Orchestra

Hayatın İkinci Yarısı (İlk Yarıyı Bitirenlere)

♪ *As Time Goes By* –
Ingrid Bergman, Dooley Wilson

Onunla ilk kez, bir AVM'nin ruhsuz sinemasında, fuayede aylak aylak dolaşırken karşılaşmıştım. Film arasında birden yanıma eski bir dost gibi yaklaşmış, elini omzuma koyarken gülümseyerek sormuştu: "Filmin ilk yarısı hakkında ne düşünüyorsun Max?" Beni birisi ile karıştırdığını söyleyip oradan uzaklaşacaktım ama gülümsemesindeki hüznün ve samimiyet beni ona çekti. Az biraz lafladık film hakkında. Daha doğrusu o benim yorumlarımı dinledi ilgiyle. Aslında salon da pek boştu, onu içeride gördüğümü hiç hatırlamıyordum. Ara bitince salona benimle yürüyüp benden bir koltuk sonrasına oturdu. Hafifçe arkaya kaykıldı, uzun bacaklarını açabildiği kadar açtı. En çok da hüznünlü gözleri açıldı. Hani küçük bir çocuk hayatında ilk kez bir uçak görür ya, onun kadar şaşkıncı kocaman gözleri. Ürkek ama meraklı, çekingen ama umutlu.

Benzer karşılaşmaların sıklaşması ile anladım niye orada olduğunu. Parası pulu olmadığından bilet alamıyordu. O da sinema merakını kısmen de olsa telafi edebilecek bir yol bulmuştu. En düzgün kıyafetlerini giyip girişinde turnike olmayan afilli sinema salonlarına gidiyor, kimsenin biletleri kontrol etmemesinden istifade sinemaya sızıyor ve en azından filmin

ikinci yarısını seyrediyordu. Öncesinde gözünün tuttuğu ve böylelikle az buçuk güvendiği birisinden ilk yarının özetini alıyor, sonra ise kuruluyordu saygın bir beleşçi olarak boş bir koltuğa. Bu şehirde artık boş koltuk bulmak zor da değildi hani. Hele benim gittiğim filmlerde.

“Hayatta en önemli şeylerden biri rahat oturaktır Max.” dedi bir gün bana. “Yahu kardeşim benim adım Max değil, adıma bile sormuyorsun, dondurma mıyım ben?” diye çıkıştı-ğında yine ilk günkü gibi gülümsemişti. O zamana kadar ve hatta bunca yıl sonra bugün bile, bana hiç bu kadar hüzün verip aynı anda içimi ısıtan bir tebessüm gördüğümü hatırlamam... Gerçek adıma söylediğimde de ilgilenmedi. Bana Max demeye devam etti. Sanki adıma aklında tutarsa ve hatta telaffuz ederse bana bir zarar gelmesinden korkuyordu. Ben de bir süre sonra itiraz etmeyi kestim. Max ismine de alışmıştım doğrusu. Nasıl ona da garip bir şekilde kanım kaynadıysa.

Gitgide daha sık karşılaşır olmuştuk. Beyaz köleliğe ara verdiğim bir dönemdi. Gelirim az, ama zamanım boldu. Halk günlerini kaçırmıyor, ucuz seanslarda normalde seyretmeyeceğim filmleri seyrediyordum. Hele bir de hava kasvetli ise. O ise sanki önceden anlaşılmış ya da bir tarafıma çaktırmadan alıcı yerleştirmiş gibi nereye gitsem kolaylıkla buluyordu beni. Doğruca yanıma gelip meraklı gözleriyle neredeyse sarılıyordu bana. Ben de anlatmaya baş-

lıyordum ilk yarının kendimce düzgün bir özetini. Sonra ikinci yarısına giriyorduk filmin, iki çok eski dost gibi. Ne de olsa son yılda birçok filmin ikinci yarısını paylaşmıştık. Nasıl ikimiz de birbirimiz ile hayatımızın ikinci yarısında tanıştıysak, işte aynen öyle.

Bir keresinde ona filme baştan beraber girmeyi önerdim. Ismarlayacağımı söyleyecek kadar görgüsüz değildim, ufak bir yalana başvurup ekstra biletin promosyon olduğunu söyledim. Anladığından mıdır bilemem ama kabul etmedi. “Hayata da sonradan geldik, her şeyin başını görmek şart değil, iyi bitirmek daha mühim, hem sen bana ilk yarıyı çok güzel anlatıyorsun Max.” dedi omzuma dokunarak.

Filmin başını ne zaman kendi görüşlerimi katmadan anlatmaya çalışsam müdahale ederdi. “Max, neden kendini filmde ve benden esirgiyorsun? Filmler perdede görünenlerin ötesinde seyredenin hayalinde yeşerirler, sonra da hep bizimle kalıp olgunlaşırlar. Kitaplar gibi. Kendin okursan aklında bir şey belirir. Bir başkasına anlatırken onunla anlatırsın. Senden dinleyen bir mektubunda başkasına aynı kitaptan bahsederken senin kattığınla anlatır, kendinden de ekleyerek. Böylece her kitap, her film daha fazla özel, daha fazla eşsiz, daha fazla tekrarlanamaz olur. İşte asıl sanat budur, Max. Bir sanat eserinin anlatılması. Anlıyorsun beni değil mi Max? Ukalalık yaptığımı düşünmüyorsun değil mi?”

Doğrusu hem ondan biraz daha genç olduğumdan hem de onun kadar birikimli olmadığımından tam anlamı ile ne düşündüğümün ya da düşünmem gerektiğinin farkında değildim o zamanlar. Söyledikleri bana karışık gelmekle beraber neticede ulaşılmaz fikirler değildi. Bazen çok coşkulu ifade ederdi kendisini, sanki ölmenden önce birisine onu sevdiğini bir an evvel söylemek istermişçesine. Kimi zaman ise pek bir ahesteydi; acele ederse düşünceleri ürkütmekten korktuğunu tahmin ettiğim bu anlarda kelimeler ağzından koca beyaz kar taneleri gibi yavaşça çıkar, hafif bir esinti ile önce gözümün önüne gelir, oradan ise tuhaf bir sızı ile göğsüme düşerlerdi. Daha sonra beni terk etmezlerdi, hatta bir daha terk edeceklerini de tahmin etmiyordum.

Onun buruşuk lacivert kumaş ceketi, eskiliğine aldırmadan özenle ütülenmiş beyaz gömleği, yıpranmış ama temiz kotu ve her zaman birinin bağcığı çözük spor ayakkabıları ile sinema önünde gençlerle konuştuğu zamanı hâlâ çok iyi hatırlıyorum. Ayaklı bir kül tablası ve sohbetin paylaşıldığı güneşli bir Pazartesi günüydü. Filmin ikinci yarısının başlamasına az kalmıştı. İki genç çiftten dağınık saçlı kızın sevgilisi olan uzun boylu antipatik çocuk, fuzuli bir kendini kanıtlama çabası içerisindeydi. Birkaç yıl sonra popülerliğini sadece bitmeyecek kadar fazla olan parası sayesinde koruyabileceğini öğrenecekti elbette, ancak o sırada henüz toydu,

kendinde gerçekten bir cevher olduğuna inanıyordu. Sonra birden konuyu nedense uzaya getirdi, acaba insanoğlu başka bir yere yerleşebilir miydi, ilk uzay mekiğinde kendisi de uzay yolculuğuna gidecekti, acaba Mars'ta hayat var mıydı vesaire vesaire. İşte o zamana kadar gözleri kısık güneşe bakarken birden çocuğa dönerek araya girdi yine: “Asıl soru şu, yaşadığımızı iddia ettiğimiz bu dünyada hayat var mı?” Sonra olduğu yerde dans eder gibi dönüp salona yöneldi. Dağınık saçlı kızın gülümsediğini fark etmeden ya da fark etmemiş gibi yaparak. Salonda yanına gittiğimde karanlık olmasına rağmen gördüm gözündeki yaşları, o koca gözlerini doldurmuşlardı. Bir komedi filmi izliyorduk ya da en azından ben öyleydim. O yine ben-den öndeydi, farklı bir yerdeydi.

Sıra dışı bir huzuru vardı sanki. Sinirlendiğinde bile huzuru bozulmuş gelmiyordu bana. Sanki asabiyeti ve kibri doğum sırasında geri verip yerine ilave huzur ve samimiyet almıştı. Sevmediği şeyler tabii ki vardı ama bunların sinirini bozmasına izin vermiyordu. Mesela patlamış mısır. “Max, hayatta bazı şeyler patlamış mısır gibidir, sinema binasına girince kokusu seni cezbeder ama salonda yenirken çıkarttığı ses seni alır sevdiğin yedinci sanatın koynundan. Öyle durumlarda sinirlenme, sakın ol, koltuk değiştir, hatta kulaklarını kapa, ama sinirlenme. Beyaz perde perisi küser o zaman sana.

Bırak yesinler, hışırdatsınlar hunharca. Sen bez yaz perdeye bak ve kaybol ki onlar da kaybol-sun. Dene bak, aslında o kadar kolay ki...”

Kim olduğuna dair binbir çeşit dedikodu vardı. Yok efendim esasında çok zengin bir aileden geliyormuş da sonradan her şeyini kumarda kaybetmiş, sevdiği bir kız da varmış, onu en yakın arkadaşı çalmış, hatta bu olay bir filmin ilk yarısında olmuş o yüzden hiç ilk yarılara girmezmiş ama ikinci yarıya belki sevgilisi ona döner diye her seferinde gidermiş, falan feşmekan... Mısırcı çocuğun söylediğine göre, ki aralarında mısır sebebi ile bir husumet vardı, aslında felaket zengin bir Levanten’miş ancak paralarının çoğunu İsviçre bankalarında sakladığı için çulsuz numarası yapıyormuş. Evinin avlusunda bir açık hava sineması varmış ve orada film izlerken hem patlamış mısır hem de Alaska Frigo yiyormuş. Sinemanın girişinin karşısındaki müessesenin garsonuna göre ise aslında çok ünlü bir profesörmüş ancak bir öğrencisi verdiği kırık not nedeni ile canına kıyınca vicdan azabından bırakmış mesleğini. Üniversiteden çıkar çıkmaz bir filme ikinci yarısında girip ağlamış, o kadar ağlamış ki döşemelerdeki gözyaşı izi bugün bile görülebilirmiş. Bir başkasına göre Suriye’nin en ünlü film yönetmeniymiş, ülkeden kaçınca hasretini salonlarda gideriyormuş. Bilet satan kıza göre ise eski bir devrimciymiş, hapse girip çıktığı zaman hayatının ilk döneminden kimseyi bulamamış, herkes ya bu diyardan ya da bu dünyadan

göçmüş. O da kendini ikinci yarılara bırakmış geçmişten tanıdık yüzler görebilme ümidini kaybetmeden. Salonda olmasa da perdede aramış koca gözleri tanıdık bir şehreyi, kulakları tanıdık bir ses duyma hevesi ile titrerken.

Ben onun bunlardan herhangi biri olmadığını biliyordum bilmesine de, çevresinde bildiğim en yakını olan ben bile onun aslında kim olduğu konusunda hiçbir fikre sahip değildim. Hatta adını bile bilmiyordum, kimi zaman uzakta görünce ona seslenemiyordum. Ne o bana söylemişti ne de ben ona sormuştum. Sadece o bana Max diyor ve ne zaman dikkatini çekmeye çalışsam bunu bilircesine yanımda bitiverip, koca gözlerini bana çeviriyordu. Sanki onun hayatının ikinci yarısını seyrediyordum ama birinci yarısı hakkında en ufak bir fikrim yoktu! Sadece hüznünün farkında olmamak imkansızdı, o hüznün ki bazen hafif bir esinti kadar sessiz ve huzur verici bazen ise iç titreten bir gök gürültüsü kadar doğal ve dehşetliydi. Bakışları ise her zaman samimi.

Bir gün nasıl olduysa içki içmeye gitmeye ikna edebildim onu. Yakınlardaki salaş bir bira-haneye gittik. Ben köpek öldüren içtim, fiyatından ve etkisinden. O ise fıçı bira söyledi. Fıstıkları tuzlu kabuğu ile yerken sevdiği klasik filmleri bitmez bir heyecan ile anlatmaya başladı, işte o anda gözlerinde nadir bir coşku olduğunu fark ettim. İçerisi sigara dumanı doluydu, göz gözü görmüyordu. Ancak o nasılsa uzak masada oturan bir kızı gördü. Tuzlu fıstık yemeyi

bıraktı, birasından her zamankinden fazla bir yudum aldı. “Biliyor musun Max?” diye ekledi sonra “Bazen aynı filmi tekrar görmek isterim, hatta ilk yarısını da. Ancak beynim, bedenim buna engel olur. Sanki bir daha görürsem filmin içine düşüp kaybolacakmışım gibi. Sence insan aynı filmi bir daha görebilir mi? Yoksa her gördüğünde film değişir mi? Ne dersin Max? Her şeyin aynı olacağını bilsen yine de yapacağın şeyler var mıdır? Yoksa değiştirmek mi istersin senaryoyu sonradan?”

Sonra çıkıp yağmurda yürüdük sessizce. Nasıl olduysa deniz kıyısına gelmiştik. Bu şehir hüzünlü sakinlerinin yolunu şaşırtır, onları denize çıkartır derdi şimdi beni çoktan unutmuş bir arkadaşım. Haklıymış. Geçen koca gemilere baktık, şileplere, tankerlere, tek tük motora, iskeledeki vapura. O sessizce sigarasını içiyordu, ben ise gözüme bir martı kestirmiş bakıp duruyordum. Aklımda birahane de söyledikleri vardı. Sorsam, anlamaya çalışsam o tuhaf hüznünü ve huzurunu bozarım gibi geldi. Sustum, kaldım. En merak ettiğim ilk yarıyı soramadım.

Onu ertesi gün 7C’de buldular. Üçüncü salonun, ki bizim filmler hep orada gösterilirdi, en geniş bacak mesafesi 7. ve 8. sıralar arasındaydı. Elleri ceketinin cebindeymiş bulduklarında. Deniz kenarında şifayı kaptığımdan gidememiştim o gün filme. Yüzünde bir huzur vardı dedi mısırcı çocuk, bilet satan kız gözlerini çıkarırken. Elini açtıklarında bulmuşlar buruşuk

kağıdı. Çekinerek uzattı çocuk bana. “İyi seyirler Max.” yazıyordu güzel bir el yazısı ile.

O günden sonra giremedim ilk yarılara. En çok merak ettiğim ilk yarıyı kaçırmıştım çünkü.

Part 1.5

♪ All Of Me – Sidney Bechet

Önce geriye kaydıldı oturduğu iskemlede, sanki alını ile güneşe ulaşmaya çalışıyormuş gibi. Gerçi pek iyi bir fikir değildi bu havada güneşe uzanmak ama bir şeyin iyi bir fikir olup olmadığı sorgulamayı bırakalı çok olmuştu. Tutarlı olmak ve sonuç odaklı çalışmak zorunluluğu, liderlik için gerekli beş yetenek, maçı kazanmak için ulaşılacak koşu mesafeleri, sorumluluklar, hedefler, raporlar, raporlamalar, manasız sayılar, kazançlar, küçük büyük kazanımlar, kayıplar. Kazanıldığında unutulunanlar, kaybedildiğinde büyütülenler ya da tu kaka olanlar. Hayatın banal dama tahtasında iki ileri, bir geri manevralar...

“Bence gereklilik kipini kaldırmalı” dedi birden gözlerini kocaman açarak. Bunu söylerken “meli-malı” konuştuğunun pekala farkındaydı.

“Neden?” diye sordum, gerçi der demez biraz pişman olmuştum ama...

“Manasız bir yük dil üzerinde.” dedi ve ekledi “Birisi zaten bir şeyin yapılması gerektiğini

biliyorsa yapar, yapmıyorsa belki yapması gerektiğini bilmiyordur, ki o zaman onun için yapmalısın diyemezsin çünkü sen söyleyene kadar bilmediği bir şeyi yapamaz. Söyledikten sonra da yaparsa kendi seçimi olduğu için yapar, yapılması gerektiği için değil. Ha diğer taraftan biliyor ya da sonradan öğrenip de yapmıyorsa o da kendi seçimidir. Yani meli-malı kaldırılmalı, yurdum insanı onu kullanmamalı...”

“Ama biliyorsan ve yine de yapıyorsan demek ki “yapmalı” diye düşünüyorsun” diye itiraz eder oldum sırtımasına aldırmadan.

“Sadece yapıyorum.” dedi uysalca...”Yapılması gerektiği için değil.” diye ilave etti. Hafifçe gülümsedi bunu söylerken, gülüşü muzipti ama çekingendi. Sanki ben yeni uyumuş bir bebektim, o da bir Türk filminde asıl kimliğini saklarken uzaktan beni sadece gözleri ile seven gerçek babam. Nereden böyle bir fikir geldiyse aklıma? Ne zaman yanımda olsa böyle tuhaf düşünceler belirirdi zihnimde zaten. Tatlı bir provokatördü o, ben de isyanı özlemiş olan ama buna hali mecali olmayan birisiydim sadece. Onunla konuşurken içimde garip bir huzur, zihnimde ise bir çırpınma olurdu. Bir yandan kafamı karıştırırken diğer taraftan nasıl içimi ısıttığını bilemezdim. Hayranlık desen hayranlık değildi, sadece merak da değil.

“Mesela bana bak.” dedi, sanki başka bir şey yapıyormuşuz gibi. Genelde onun hakkında konuşur, hayatı çoklukla onun bilinmezlikleri

üzerinden tahlil etmeye çalışırdık. “Ne zaman ona gitmem gerektiği düşünülse gitmiyorum, birisi bana neden ona gitmemem gerektiğini söylerse ona da itiraz ediyorum. Aslında ben ona gitmiyorum, ama birisi benden böyle yapmamı beklediği için değil. Ben ona gitmiyorum çünkü o zaten benimle. Bundan tam olarak haberi olmasa da...”

Yine konuyu o meçhul kıza getirmişti. Zaten bugünkü buluşmamızın nedeni, konuşmanın buraya yönlenmesinin sebebi, bira içmenin, tuzlu fıstık yemenin, dışarıda birden başlayan yağmurun ve sair binbir olayın da esbabı mucibesi konunun buraya gelecek olmasıydı. Kim olduğunu bile bilmediğim, bilemeyeceğim o kız!

Kışkırtma sırası bendeydi. “Sen onla beraber olmadan ya da ona gitmeden de sen onla beraber senin onla beraberliğin ondan bağımsız. O bakımdan o senle ilgilenmese de sen onlasın. O senden ayrılamaz. Çünkü hiçbir zaman beraber değilsiniz aslında. Hatta o olmasa bile olur!!!” dedim soran gözlerle. Onun olmadığını söylemesini duymak ya da yaptığının ne kadar saçma olduğu olduğunu göstermek istiyordum kendimce ki sözümü kesti.

“Ama var” dedi “ve o da benim var olduğumu biliyor...”

“Bu çok mu önemli sence?” diye sordugumda omuz silkti. “Önemli olup olmaması de-
tay. Nasıl bizim buradaki konuşmalarımız his-
settiklerimiz yanında birer küçük detaysa...”

Daha sonra hafifçe öne eğildi, kaşları biraz
çatıldı. İki kaşı arasında meraklı insanlara özgü
bir kırıışık oldum olası vardı.

“Bazen istemeden de olsa ona yani hayaline
gözüm takılıyor, kimi zaman dalıp gittiğinde.
Gözleri aslında olmayan bir şeyi arıyor gibi.
Ona bakarken sanki sonradan renklendirilmiş
siyah beyaz bir filmin bir sahnesinde takılmış
gibiyim. Gözlerindeki hüznü anlamaya çalışı-
yorum ama nafiile...

...Filmin devamı ikinci makarada ama ne
makara var ortada ne de makinist. İşin garibi
ben de halimden memnun gibiyim. Çünkü bil-
mek istemiyorum devamını filmin. O sahnede
takılıp kalmak hoşuma gidiyor. Kopamıyo-
rum.”

Son sözcüğü eklerken yüzü şaşkınlık için-
deydi. Sanki benimle konuşurken bir kez daha
şaşıırıyordu durumuna samimiyetle. Sonra tek-
rar bana baktı, olayı alaya alıyormuş gibi dav-
ranmaya karar verdiği belliydi:

“Belki de beni makaraya alıyor.” dedi ve de-
vam etti “Tam faka basarım o zaman!!!”. Bun-
ları söylerken yüksek sesle gülmeye çalışı-
yordu. Biliyordum yüksek sesle gülemediğini,
gülse de sahte olurdu. Zaten o anda anlamıştım

sesindeki endişeyi, kafasındaki soru işaretlerini.

“Saçmalama abi!” dedim acele ile, intihar etmekte olan birisini vazgeçirmeye çalışan birisinin çaresizliği ve acelesi ile. “İçelim bence.” diye de ekledim hemencecik. Uzun parmakları biraya uzandı usulca itiraz etmeden. “Bir gün bir daha asla kalkmamak üzere bir yere uzanana kadar, ne zaman ona uzanamasam, uzanacağım tek dostum dolu bir kadeh olacaktır” dedi. Ne vakit üzölmeye başlasa kelime esprisi yapardı, genelde de kötü olanları...

Oturduğı yerden kalktı, dans pistine gidermişçesine yürüdü olmayan sahnenin önüne. Sonra döndü dramatik bir şekilde ve garip bir düşünce ile fısıldadı: “Hani bazen birisine bakarsın ve o sırada ya da az sonra o da sana bakar ve yakalar seni. Sonra gözünü kaçırır. Sen de yerin dibine girersin. Aslında utanmana gerek yoktur; belki o da arada sen dikkat etmezken sana bakıyor sen bakmadan ya da bakınca kafasını yine utanarak çeviriyordur. Birbirinize bir ara da olsa bakmanız gerçeğidir önemli olan.”

“Anlayamadım” dedim nihayetinde varacağımız yeri bilmezlikten gelerek. “Demem odur ki” diye gösteriş yapmadan ekledi: “İlla ki bakışların aynı anda birbirini bulması ve birbirine tutsak kalması gerekmez. Nasıl aynı anda iki hayatın tüm isteklerde birleşmesine lüzum yoksa. Hatta olmaması bazen daha da iyidir. Önemli olan onun ya da senin, bir diğersinin

hiç beklemediği bir anda ona bakması ve bakılanın bakışını çevirmediği o sonsuz andır. İşte aslında gerçekten o an için varsındır ve hep o anı arayıp o an için bakmışsındır bilerek ya da bilmeyerek. Ne sen ne de o bunu kabul etmese de...”

“Neden bu takıntı??? Olmayan, olmayacak bir şeye bir saplantı! Herkesten beklerdim ama senden???? Çok garip geliyor bana; yapmamalıydın!” diye çıktım ona içkinin etkisi ile, kendim bile anlamadım neden öyle şiddetle muhalefet ettiğimi. Der demez de fark ettim halt ettiğimi. O da farkındaydı endişemin. Üzerime gelmedi. Tekrar oturduğu yerde gerindi, bacaklarını uzattı. Rahmetli babaannem sofrada girinilmez derdi. İtiraz etmedim, içime attım. O ise sol elini birkaç kez yüzünde gezdirdi, sonra saçını geriye attı. Saçının tepesinde bir deniz minaresi vardı adeta. Sonra gözlerime baktı.

**♪ Pencere –
Ayten Alpman**

“Mahalledeki Mediha Ablayı hatırlattın bana.” dedi.

“Hayırlısı demek istiyorum, ayrıntı sormaktan korkuyorum.” dedim içtenlikle.

“Mediha Abla pek bir kafayı takmıştı aşka, kısa vadede doğuracağı muhtemel utançlara, uzun vadedeki sonuçlarına. Bir türlü bırakamıyordu kendisini. Sonra bir de Nedim Abiye aşık olmasın mı? Nedim Abi harbi adamdı ama sağ

solu pek belli olmazdı. Mediha Abla ne bir türlü ondan vazgeçebiliyor, ne de kendisini aşka teslim ediyordu. Ta ki Sabahat Abla ile konuşana dek. Sabahat Abla onu bir öğleden sonra herkesin ortasında azarladı; Mediha Abla her zamanki gibi yakınıyordu. Hiç unutmam sıcak bir Ağustos günüydü. Kayalıklar üzerinde denizden çıkmış tuzlu vücutlar oturuyorduk. Herkesin elinde bir yaprak dolması vardı. Az buçuk parası olanların elinde kola ya da gazoz. Olmayanların göğsünde sızılar, kafada rüyalar. “Mediha her şeyi bilemezsin, her şeyi planlayamazsın, sonucunu bilemezsin, aşk bu allaşkına, bilim değil, prospektüsü yok ki bu meretin kuzum!!!” diye azarladı en yakın dostu Mediha Ablayı. Mediha Abla herkesin ortasında bu yarı azar yarı öğütten etkilendi de mi öyle davrandı yoksa sıcak havada yediği dolmaların sıkıştırdığı göğsündeki hissi yanlış mı yorumladı bilemem; ama bıraktı kendini Nedim Abiye sonbahara kalmadan...”

“Sonra n’oldu? “ diye sordum merakla.

“Mediha Abla gitti onu isteyen meşin ceketli abiye mahalleden. Bir sürü makbul talibini de gözü yaşlı geride bırakarak. İlk yıllar iyi gitti. Çocukları oldu, mutlu mesut gezdiler. Sonra önce Nedim Abinin işleri bozuldu, kendisi içkiye daldı, gözü de genç bir kıza kaydı. Mediha Abla beş altı yıl sonra kaldı iki çocukla tek başına. Nedim Abi bir akşam kadehteki rakısını yarım bırakarak sigara alma bahanesi ile çıkıp gelmemişti bir daha geri. Çıkarken biliyordu

gelmeyeceğini Mediha Abla; Nedim Abi tuvalette giderken bile geride yarım kadeh bırakmazdı.”

“Eee” dedim iyice artan merakımı dizginlemeye çalışırken...

“Bir gün yine mahalle gazinosunda çekirdek çitlenirken Sabahat Abla nedamet getirdi. Ah Mediha vah Mediha ben sana ne kötülük ettim, başını yaktım kızım, güzelim, şekerim diye dö-vündü, af diledi. Mediha Abla hüznle uzağa baktı ve mırıldandı: “Sabahatçiğim, sen beni sinemada çok güzel bir filme götürdün; o film hâlâ devam ediyor ve ben bitsin istemiyorum. Acıklı anları oluyor, nasıl eskiden çok güzel anları olsa da. Yine de film devam etsin. Sen beni tıkanmışken aldın ve bir filme bıraktın. Ben çıkmak istemiyorum. Film bitsin de istemiyorum. Sonu mutlu olacaksa bile. Kim ister sonu, mutlu ya da acı???...”

“Ama o film sadece Mediha Abla’nın kafasında. Ya da senin! Nedim Abinin ya da senin, nasıl desem, sevgilinin, manitanın, dalganın yani aranda güya şu şey olan kızın kafasında değil, anlamıyor musun?” diye bağırdım.

“Olur mu canım?” dedi alınmadan “Hayat herkesin rol yaptığı, bazen kendi olduğu bir sahne. Her oyuncuyu bazen bir filmde bazen bir diğerinde görürsün. Kimisinde başroledir, kimisinde figüran, kimisinde en iyi yardımcı kadın oyuncu, kimisinde kötü adam. Hayatımız ya da filmimiz ve diğer filmler dokunduğumuz ve

başkalarının dokunduğu anlar ile doludur. Filmi beğen ya da beğenme, bir daha seyretmek iste ya da isteme, hatta nefret et, kork ya da hayran ol, gece ya da gündüz onu düşün. Fark eder mi? Kimse sinemadan çıkmak istemez dışarıda kendisini bekleyeni bildikçe...”

“Kendisini bekleyen? Gerçekler mi demek istiyorsun? Senin benim içmememiz gerektiği, senin olmayan ya da varsa bile muhtemelen sevgilisi olan ya da seni beğenmeyen, istemeyen birisine kafayı takmaman gerektiği, para kazanmanın küçümsenmemesi gerektiği gibi mi? Sinemadan çıkmalı abicim, çıkmalı. Asıl aydınlık dışarıda!”

“Kim ister “aydınlanmayı” eğer o ışık beni Büyük Öteki’nin meli-malısına götürecekse sevgili dostum? Bırak karanlıklar içinde ruhumuz aydınlık hayali ile yeşersin. Aşktan hatta karşılıksız aşktan daha isyankar bir şey var mı bu hayatta? Aşk karşısındakinin ne yapacağına, sonuçtaki mükafatlara ve aşkı yaşarken başına “kötü” bir şey gelmeyeceğine güvenmene kaldıysa aşk olmaz, olsa olsa temkinli bir “business plan” olur. Bırak da bizler bu strateji toplantılarını kırıp kendi filmimize giden yaramaz çocuklar olalım. İşte o zaman uzaktan bize gülümser sevgilinin öpücüğü ile içi kırpışan genç kız, bol kazaklı kızın gülümsemesi ile içinde güvercinler uçan çulsuz öğrenci çocuk... Mediha Abla da gülümser, Nedim Abi de. Aşk olsun, devrim olsun, bir hayale inanan herkes gülümser. Sence değmez mi bir hayal için de olsa

bu sıkıcı hayatı kırmak??? Değmez mi? Değse
de değmese de, aşk olsun be sevgili dostum...”

@

Borboleta (x2)

♪ *Love Is Like a Cigarette* – *Duke Ellington Orchestra*

Bugünlerin sabahları bedenimden bile kara. Kimse suçlayamaz beni gece yarısı dünyaya geldim diye, gündüzü bile karanlık doğduğum ayın. Üzerime birşeyler geçirip çıktım yola. Seçerken giysileri fazla önem vermiyormuş gibi davrandım, kendimi bile kandırmaya çalışarak utanmazca.

Oysa giyip yakıştıramadığım kıyafetler hızlı geçen bir gecenin zengin mirası gibi yerlere saçılmışlardı. Ne de olsa biri toplardı, nitekim yarım asır önce bugünlerde doğmuştum. Herkes bana iyi davranmalı diye düşündüm, sanki başka zaman bu histen yoksunmuşçasına. Konuyu hızlıca kapattım kafamda, zihnimi karıştıran düşünceler birbirlerine çarpıp yere düştüler.

Alacakaranlıkta dışarı çıkıverdiğimde kargalar hâlâ kahvaltı ediyor, martılar da her zamanki gibi çılglık atıyorlardı. Ben de üzüliyordum İstanbul'un haline en az onlar kadar halbuki. Derken hızla bir okul servisi geçti, camdaki bir çift uykulu gözü aklıma kazıyarak. Eğitim öğretim şart der gibi baktı tüylü bir kedi bana. Sen git de mamanı ye diye karşılık verdim, o bana aldırmasa da.

Servis aracı sanki sadece bir kaç kere çiğnenip atılmış beş adet sakız gibiydi. Hatalıysam bildirin yazıyordu arkasında. Sırtıma yazmayı

düşündüm aynı şeyi geçmiş hatalar gelince aklıma. Hâlâ arkamdan bakan, ağlayan, sızlayan, özleyen, kurtulduğuna sevinen, tanıdığına mutlu olan, beni gördüğü ana her gün lanet eden var mıydı acaba. Arkamı görebilsem bilirdim. İnsanların arkada gözü olmamasının bir sebebi var diye bilgiçlik tasladım mezarlığın yanından tırmanırken. Yatanlar hiç kıpırdanmadı ya da ben yüksek duvardan göremedim.

Ana cadde kalabalıklaşmıştı bile. Biçimsiz kaldırımlarda sekenler, zıplayanlar, takılanlar. Sanki her şey absürt bir bale provasıydı. Tayt giyiyor olmadığımı sevindim. Şarküteri daha yeni açmıştı, gelen dolma içi kokusu beni geçmişe götürdü. Canım rakı istedi sanki küçükken içermişim gibi. Kokulardır bizi o anıdan bu anıya lunaparktaki mekik gibi sallayan. Korkularsa bizi onlardan uzak tutan.

Araba sesleri zonkladı kafamda. Oldum olası iyi olmadı aram bu meretlerle. Yaz tatiline götürenler, arkasından su dökülenler, üzerinde dans edilenler ve içinde sevişilenler hariç. İsteddiği kadar homurdansın yanımdan hızla geçen devasa cip. Koca koca dörtçekerler ve şoförlü makam arabaları birden kabağa dönüşseler keşke ve üzerlerine kırık ceviz döküp yesek kahkahalar ile... Ha ha ha diye.

Kaymak da olsa mı diye düşünürken kaydı ayağım. Aksi yöne yürüyen kız gayrı ihtiyari uzattı elini bana ve o anda o kadar utandı ki montu bile kızardı. İyice mahcup etmemek için

yoluma devam ettim adımlarımı sıklaştırdım. Bir yere acelem yoktu gerçi ama severdim ara sıra hayatın sol şeridinde fuleli adımlarla yürümeyi.

Sarı bir yaprak düştü ağaçtan, tam kalbimin üstüne. Benle yürüdü bir süre. Aldım onu cebime koydum. Bilmem ki yeter mi cepler her güzel anı saklamaya. Ceplerimi saydım o anda ve onları az yapanlara sövdüm kim olduklarını bilmeden. Kafam o anda gönlümden daha avare oradan oraya salınıyordu.

Metroya binerken bir kaç anıyı kapının dışında bırakmayı başardım. El salladım onlara gülerek. Akabinde yanımdan hızla uzaklaşan adamın akıl sağlığım hakkındaki endişesini gönlünden paylaşıyordum halbuki.

Metrodan indiğimde saat biraya çeyrek vardı. Boşanma arifesinde olduğum işyerim pek muhtemel beni özlemiyordu. Salaş puba götürdü adımlarım beni.

İçeri girdiğimde hiç tepki yoktu. Biri hemen bira doldurmaya başladı. Masalardaki toz taneleri kadar tanıdık onlara. Bir aşamada birayı bırakmaya karar verdim, o beni bırakmadan. Kim kimi bırakırdı tartışmalıydı zaten. Takıntılısın demişti biri geçen günlerde, oysa istenmediğimi bilir ve ona göre davranırdım. Tabii ben istiyorsam o başka. Onun adı takıntı değil, arzuya sadakatti. Kimse inanmasa da.

Bilenler bilir, serseri ve güzel düşünceler ikinci bira sonrası filizlenir, üçte serpilir dile

gelirler. Dört, beş ve devamında ne olur ben bilmiyorum, nedense herşey flu olur bana...

Tek onun dışında... Hep beklerim konmasını göğsüme, sonradan benden gidecek olduğunu bile bile. Kelebeklerin hakkıdır çünkü dokunup gitmek.

Bu kısa hayattan bir kelebeği sevmeden gitme!
(Part 1.75)

**♪ Já Me Deixou –
Mariza**

Onu az tanıyanlar ya da yeni tanışanlar pek rahat olduğunu düşünürlerdi. Ben bilirdim ne kadar gergin olduğunu. O gün, o garip gün, iyice gerilmiş bir hali vardı. Soracaktım, sormadım nedense. Anlatır kendiliğinden nasılsa diye geçirdim içimden; sanki yıllardır bildiğimiz bir hikayeyi hatırlatırcasına. Hikayenin yarısında onu benimser, sonunu hisseder, neredeyse müdahale eder düzeltir, biraz gülümser, biraz hüzünlenirdim. Bitmeden bizim olur o sözde hikaye.

O gün biraz ağırdan aldı nedense. Sanki taşıyamıyordu diline içindeki yükü, içtiği o kadar biraya rağmen ya da o yüzden. Hep hüzünlüydü ama bugün ayrı bir hüznü sahiplenmişti.

- ‘Bir kelebeği sevmeden gitme bu kısa hayattan’ diye haykırdı.

Hayatımda sesini yükseltmeden bağırarak bir başkasını tanımadım.

- ‘Efendim abi?’ diye sordum kendi çapımda.

- ‘Kelebeğin hayatı mı daha kısa yoksa onun güzelliğine aşık olmayanın mı, hiç düşündün mü?’ diye ekledi bilmişçe. İnsanın pek aklına gelebilecek soru değildi doğrusu ama. Zaten cevap vermemi beklemiyordu. Birasından koca bir yudum alıp devam etti hikayesine.

- ‘Bir memlekette çok görmüş geçirmiş, çok varlıklı, pek olgun, pek yakışıklı bir adam varmış. Bir gün şoförlü arabası ile giderken çok güzel bir kadının bir ara sokağa dans edermişcesine girdiğini görmüş. Şöföre dur bile demeden kapıyı açıp atlamış kadının peşinden... Arkadan gelen arabayı fark etmemiş, yerde yatarken yüzünde gülümseme, aklında o kız varmış. Aslında hayatının en güzel anını sonunda yaşamış...’

- ‘Bunları uyduruyorsun değil mi?’ dedim kendimi tutamayıp. O müstehzi bir ifade ile devam etti.

- ‘İşte herkesin en kısa ömürlü kelebeğin hayatından daha kısa mutlulukları vardır, onları bir kutuda saklaması, ne az ne fazla sulaması ve hep hatırlaması gerekirken, o bu güzel sokaklardan kendi konforu için anayola bağlanıp gider, çok şeritli, fazla paralı, bol betonlu, düz ve güvenli...

- ...asıl mesele kelebeğin, o kadının, peşinde olduğun her neyse onun senin olmuş olması, olabilecek olmasından başkadır. Asıl mesele onların hayatında olması ve senin onu yaşamış olmandır...’.

Artık sadece dinliyordum. Sulu kara gözlerinin ve masaya sabırsızlıkla vuran ince parmaklarının da benden beklediği buydu.

- ‘O bakımdan sevgili dostum, bu kısacık ömürde en az bir kelebek sevmektir asıl olan, yoksa bir kelebekten çok daha uzun yaşasan ne yazar!’.

Utangaçça battı güneş sonra, sanki söyleyeceği bir yere gidiyordu. Biz de sormadık, bira içmeye devam ettik. Her birimiz bir baharda rastladığımız kelebeği geçirdik aklımızdan... Güzde göremeyecek olmaktan hüznlendik, gururla.

**Devam Eden Sakarlıklar,
Geçmişin Daraltan Anlarına
İstemsiz Seyahatler ve Labutlar**

**♪ *The Blue Oyster –
El Bimbo***

Hacir altına alınmamın zamanı geldi zannedersem. Yine bir tarafımı sakatladım çünkü. Neme lazımsa bir Japon bıçağına yatırım yaptım ve aynı gün kendimi 3 (yazı ile, üç) kere kesmeyi başardım. İstemedен harakiri yapmama ramak kalmıştı ki bıçağı bir çekmeceye kitledim, anahtarını zihnimde Loch Ness’e attım, canavar yuttu ve üzerine şalgam içti. En azından zihnimde.

Bence her şey veli toplantısı yüzünden oldu. Babamın bir bildiğı varmış, hiçbir toplantıya gelmezdi. Siz siz olun, güneşli bir güz günü ya da güneşli herhangi bir gün yahut hava durumu ve mevsim ne olursa olun bu toplantılara gitmeyin, gitmek zorunda kalırsanız sabah bile olsa birkaç kadeh bir şeyler için. Ve her halükarda velilerden biri benim kısa bir sorum var derse bilin ki hayatınızdan bayağı bir zaman çalınacak, o yüzden hemen oradan kaçın koşar adımlarla. Giderken bir bahane uydurun tabii ki, inandırıcı olmak zorunda da değil. Ben genelde ocağın altını açık bırakmışım ya da kraliçe ile bezik oynayacaktık unuttum veya aceleyle çıkarken ruhumu evde unutmuşum almam gerekiyor diye çekingen bir kedi gibi mırıldanıp

tüyüyorum. Çoğunlukla üç bahaneyi birden söylüyor, inanma numarası yapan velileri içtenlikle kutluyorum.

Günün acılarını yenip uykuya daldığımda da, çıkarken göbek attığım işyerlerine dönmüş çalışırken buluyorum kendimi, veyahut hiç sonu gelmeyen sınavlara girerken. Hayat hep çalışma hep bir imtihan. İster uyu, ister en uyanık sen kal.

Sonra aklıma dün 6 yaşını deviren oğlum geliyor, komik gülüşü ve bize kızınca attığı voltalar ile. Peşinden güzel bir resim geliyor ve tüm sınavlar, işyerleri gidiyor.

Çünkü sevdikleridir insanın hüznü labutlarını deviren.



**Güneşin Kolayca Baştan Çıkardığı
Gönülsüz Beyaz Yakalılar,
Noel Babanın Balkon Tecridi
ve Tabii ki Demir Kesen Adam...**

**♪ Şarkı Söylemek Lazım –
Sezen Aksu**

İstanbul'un pastırma yazı pek acımasızdır. Ağızda önce güzel, sonra tedirgin eden bir tat, vücutta sonradan tezahür eden ve yenilen pastırmayı ilan ve itiraf eden bir koku gibi değil. Herkese birden şarkı söyleten, sonra kimse seyretmiyorsa dans ettiren müzikal filmler gibi de değil. Çok farklı yakalar sizi İstanbul'un bu gecikmeli yazı.

Yıllar önce terkedilen ya da terk eden bir sevgilinin o vakit üzerinde durmadığınız bir sözü gibi bir anda çıkar, avlar ve vurur sizi. Geç olmuştur ve güçlüdür... İstanbul yazı bizi çok yerden yakalar. Üzgün bir çocuk bakışı gibi.

İşte o olduğunda bir beyaz yakalı vazifesinin ortasındaysanız hemen bırakın, bu sistem sizle de sızdır de batmak konusunda pek mahir. Dışarı çıkıp nedense acele adımlar ile hareket eden bol tüylü bir kediye veya martı seslerini takip edin. Onlar sizi güvenlik kontrollerinden uzak diyarlara, şehirlerin kalbine götürür. Bu güvenlikler değil midir bizi hayatı yaşamaktan alıkoyan, kalbimizi önce esir, sonra hasta edenler?

Bakarsınız yolunuz balkonda bir sonraki Noel ya da yılbaşı ya da her neyse o zamana kadar bekletilen bir Noel Babaya denk gelir.

Acaba siz, sizler için tayin edilen eğlence zamanına kadar balkonda rutubet ile çürüyen bir Noel Baba mısınız? Yoksa, karşı apartmandan her gün bakan bir başka seyirci misiniz geçen hayatınıza...

Yoksa kendini dışarı atıp, güneşe yüzünü dönen, bir kediyi gözüyle, bir martıyı kulağı ile takip eden mi?

Sizi her köşede demir kesen adamın gürültüsü bile uyandırmıyor mu hayata dönmek için?

@

Travmanın Dayanılır Tanıdıklığı

♪ *Atmosfera Elektrismeni –*
Anna Vissi

Ayak bileği diye geçmeyin. Az altı bizde Aşil diye bilinen Akhilleus'un sonu olmuş, bende de bir aylaklık serüveni finalinde gereksiz şişi-verdi ve beni atıl bir bedenle ve hiperaktif düşüncelerle başbaşa bıraktı. Pek tavsiye etmem.

Tüm direniş hatlarım çökünce hayatımda ilk kez MR'a bile girmeyi kabul ettim. Girmeden herhangi bir travma yaşadınız mı diye sordular. Nasıl yani diyecektim [?!] Aramızda travma yaşamayan var mı?

Meğer sadece ayak bileğimi soruyorlarmış...

Gerek içimizde gerek dışımızda gerek yerel gerek dünyaya mal olmuş travmalardan kaç hatıra albümü çıkar diye merak ettim.

Sonra ayak bileğim tekrar sızladı.

Böyle anlarda gökyüzüne bakmak iyi geliyor

Antik Yunan'da mavi renk için bir kelimenin olmadığını yeni öğrendim, keşke biz de ağaçlar arasından ne renk olduğunu bilmediğimiz bir yere baksak, aklımıza kırmızı deyince kan gelmese...

Keşke her şey güzel bir yolculuk olsa...adını bilmediğimiz güzel bir renge...

Sallanma, Sallan

♪ *Düşünme Hiç – Ajda Pekkan*

Bugünlerde sıkıcı bir yere yetişmeye çalışırken kürekleri aheste mi çekiyor vücut? Bir işi bitirmesi gerekirken duruyor mu, ansızın durup sohbet eden yaşlılar gibi? Kafanız yaramaz düşüncelere gidip otoyolu terk ediyor, manzaralı yarı yola mı sapıveriyor?

Gözünüz geçen bir kelebeğe ya da taşlardan fırlayan bir çiçeğe kayıyor, aklınız ıssız parktaki bir bankta kalıyor, birden vapura binip adaya gitmek istiyor musunuz?

Rahat, geniş asansörlü, yüksek binalar size zindanlardan dahi boğucu gelirken yeşil tepelere çıkıp oracıkta yorgunluktan yığılmak istiyor musunuz?

Aniden bir şarkı mırıldanıp daha önce sevmemediğiniz bir şiiri özlüyor musunuz?

Geride yarım bıraktığınız kitaplar, filmler, gitmediğiniz yerler, söylemediğiniz sözler, özür dilemediğiniz, uzun süredir beraber olmadığınız, sarılmadığınız sevdikleriniz mi var?

O zaman sallanmayın, salıncak paslanmadan hayata sallanın... Zamanı çoktan gelmiş...

Mızıkmanın 51. Tonu (Ortada Sıçan)

♪ *Always Look on the Bright Side Of Life*– *Monty Python*

Şimdi benden böyle bir günde, baharın bir gelip bir gittiği günlerde, doğan güneşin kara bulutlar tarafından tesettüre sokulduğu bu değişken havada politika hakkında kendi çapımda bir şeyler yazmamı bekleyenler olabilir. Ama hayır efendim, politikaya değinmeyeceğim. Ne o sen hukukçu değil misin diyenler olabilir, varsın desinler, sorsunlar ve o sorunun cevabını biliyorlarsa ve hatta hukuk nedir, üstünlüğü ne menem bir şeydir çözebiliyorlarsa bir zahmet bana da söylesinler.

Ben bu güzel toprakların insanlarının büyük bir meziyetinden bahsetmek istiyorum müsaa-denizle. Ne mi o? Mızıkamak tabii ki. Her ahval ve şeraitte mızıkabilen ve bu süreçte kendisini bile ikna edip coşku seline kapılıp çocuklar gibi şen olan, bin atlı misali oraya buraya saldırıp haklı olduğunu haykıran gerekirse ağlayan gerekirse şarlayan bazen ikisini de yapan hem suçlu hem güçlü hem mağdur hem maktul olan, araya da iki üç drama üç savaş iki sulh dört puslu yedibin yanlış anlaş(ıl)ma ve sayısız karışıklık sıkıştıran ve sonra nasıl oluyorsa haklı olan ve huzur isteyen güzel insanımız bizim.

Tekrar ediyorum bu siyasi bir yazı değildir. Siyasi yazı çok var onları okuyun, bu basit bir gözlem. Ben ne bileyim ne anlayayım politik

tahlilden siyasi analizden. Her birine Fransızım bir vatandaşlık bağım olmadan. Eski bir hukukçuyum sadece.

Dün bizim çocuklar evde yakartop (yakan değil) oynarken küçük olan ortadayken vuruldu ve itiraz etti; bağırdı, ağladı, onu vuran abisine saldırdı ve bu kadar baskı ile ortada kalma hakkını kazandı. Tekrar vurulduğunda çok zor bıraktı yerini. Yerine geçen abisi de bunu yaptı, sonra kaç kere vurulmanın müsaade edilebilir olduğu tartışması başladı. Oyunun kurallarını esnettik de esnettik. Nitekim kaybeden aslında haklıydı. Kuralların suçu. Onlar da az esnek ol-sunlar canım.

Şimdi bu politik bir yazı haşa değil ama az tarihe dokunayım izninizle: hep böyle olmuyor mu allaşkına? Çin, Bizans ve bilumum ecnebi millet entrikaları neticesinde bir çok güzide devletimizi batırmadılar mı? En son Almanlar yenildi diye biz yenildi sayılmadık mı? Almanlar bence kasten yaptılar, ki o da ayrı bir yazının konusu.

Hakem sahada, hakim mahkemede, öğretmen sınıfta, pasaport memuru kapıda, patron ya da beraber çalıştığınız (ki patronlar çalışmaz) arkadaşımız işte bize takmıyor mu? Biz haklıyız oysa!

Bir de gücü elinde bulunduran zavallıları düşünün! Onlar çok mu rahat sizce bu gerginlikte, aman o köşeyi şu çeşmeyi bırakma, aman ondan yakınan vatandaş, şundan mızımızlanan yandaş

ya da şikayet eden muhalefet, hakkını arama saflığına düşmüş çalışan, birini seçtiğini sanan seçmen, seçildiğini sanan onaylı aday.

Altını çizerek söylüyorum bu politik bir yazı değil ama bence muktedir olmak pek zor be arkadaş. Hani nasıl muhalefet olmanın dayanılmaz bir hafifliği varsa iktidar olmanın ağırlığı onun katbekat zoru. O yüzden ağır abiler seçilir, düşünmediniz mi hiç? Her sabah bu güzel baharda kalk işe git bir sürü kıymet bilmezi yönet, çekilecek iş mi?

Oysa biz hafif meşrepler bahar gelince bir kendimizden geçeriz sormayın gitsin. Marttan sonra İstanbul'da hemen bahar gelmez ama gelince feleğimiz şaşar, burayı iyice cennet sayarız. Bu yıl da öyle sananlar oldu, ben de ihtiyatlı da olsam kapıldım bu iyimserlik meltemine.

Halbuki bu güzel havalar eder bizi evkaftaki memuriyetimizden. Dün bizden birinin başına geldi nitekim. İstanbul'un baharı gelmiş gibi yaptı ve sonra esti bir rüzgar ve geldi kara bu lutlar.

Bu arada bu satırlardaki fikirlerden ben sorumlu değilim, kim bilmiyorum, zaten bahar böyledir şaşırtır insanı. Nitekim bu sadece bir mevsim yazısı. Politik değil zinhar.

Şimdi sevgili beyaz yakalı yoldaşlarım (ki yoldaş biraz iddialı oldu ama) da bu güzel havalarda bir ikilem yaşıyor benim gibi.

Dönsün mü steril fanustaki anne ligine, Netflix dizilerine, ticket kartlı öğle yemeklerine ve şartlı salıverildikleri yaz tatillerine?

Yoksa fark etse mi artık onu “evkaftaki mağduriyetimize” mahkum eden görünmez zincirleri ve onlardan başka kaybedecek bir şeyi olmadığını...

Umudun sadece fakirin ekmeği değil kendisinin de glutensiz ekşi maya bageti olduğunu...

Sustukça sıranın kendisine geleceğini...

Karşılıksız “aşkını” dayatan zorbalardan her şeyini ve en başta yaşadığı şehrini koruması gerektiğini...

Demokrasi için örgütlenmek ve gün geldiği zaman zorbaları kara bulutlara bindirip göndermek gerektiğini?

Mavi yakalı, yakasız, külotsuz, pabuçsuz, yurtlu, yurtsuz, fakir binbir milletten kardeşleri ile beraber omuz omuza vermek gerektiğini...

Yoksa izin versin de mızıkıp duran hep ortada mı kalsın, eskiden dediğimiz gibi ortada sıçan olarak...

Vermezse bahar sonunda İstanbul’a yaz gelir gibi geliyor bana nedense

Ama ben ne bileyim, ayrıca bu da öylesine bir yazı...

@

Hızır ve İlyas

♪ *Grándola, Vila Morena –*
José Afonso

Bir süredir yazamadım nedense. Arada çok aklımdan geçti. 1 Mayıs'ta ecnebi memlekette Marx mezarı yanından yazsam ne kadar samimi olurdu iki iş toplantısı arası. Gün gelir, gün gelir, zorbalar kalmaz gider desem, ne kadar inanılır olacak. Hele bu ortamda. Yoksa beklemeli mi insan hayatta yaşlanmak dışında olacak güzel bir şeyler için, her şeye rağmen?

Bahar ayları gelince kanarım bu yalana, üç nergis beş fulya koklayıp, iki mimozadan adayı özleyip güneşte bulunca rengimi. Sonra ülke kasveti çöker içime geç gelen gecelerde.

İşte o günlerde hatırlarım Hıdırellezi! Bütün gece atladığımı boyumdan büyük ateş üstünden, annemin iyice kararmama kızmasına aldırmadan.

Şimdi atlasam ne isterim? Arada da olsa kazandığımızı görmek mi? Bilmem ki.

Yine de ortaya istesem iki üç şey müsaadenizle...

Mesela

Bahar gelse artık İstanbul'a...

İstanbul'daki maçta İstanbullular kazansa; en başka bizimkiler tabii, olmazsa da renksiz cimnastikçisi olsa, sarı yanına yanlıştır renk bile

olur çok zorda kalınırsa. Güçlü yanı turuncu olmasın da.

Ateş üstünden atlasa

Özgür fikirler

İki kıvrak roman melodisiyle

Üç muhteşem takla atsa

Ve gerçek olsa

O hayaller

Ve çok olmasa bize bu kadarı...

Bizle burada olan herkese, gidip unutmayan,
kalıp bırakamayan ve gelip çok seven herkese

Çok mu istiyoruz abe?

@

Sokrates

♪ *Bruces' Philosophers' Song – Monty Python*

Sevdim diyorsun
Sonra gönlün
balkonda asılı buruşuk bir kara çarşaf
Ardından bakıyorsun
Bir martının alaca kanadı
Bir aşağı bir yukarı
Sonra bir siyah buluta ilişmiş
Gidiyor uzaklara
Arkada bir tango çalıyor
Ne alakaysa

Sevdim diyorsun
Başka birşey demiyorsun
Ama gördüğün
Hep başka
Bir dalga

Sen n'apıyorsun
Gerçekten
Biliyor musun?

Karadan Karaya

♪ *Hungry Hearts* –
Nicola Piovani

Denizin üstünde hızla bir sağa bir sola uçan küçük bir kara kuş gibi telaşlıyım sen yanımdayken. Sana olan tutkum koca deniz kadar büyük, en büyük dalgalarından şiddetli. Bir dalıversem içine boğacak mısın beni ? Yoksa besleyecek misin sevgiyle. Uçup gitsem uzaklara, güvenli ama soğuk karaya, gönderecek misin peşimden dalgalarının sesini? Çağırarak mısın beni tekrar tepende şaşkın ve hayran uçayım diye?

©

Dinamit

♪ *As Long As There Is You –* *Timi Yuro*

Yakamoz ayın şavkının suya vurması diye bilinir yanlış olarak, oysa ışık saçan tek hücreli deniz canlılarıdır. Bir nevi plankton yani. Benim içinse yeni bir anlamı var artık. Dünden beri aklımdan gitmiyor.

Abim anlattı dün ben biralar arası daldan dala konuşurken, o vaziyette bilemedim konu nereden oraya geldi. Şimdiyi konuşmayı sevmeyimden herhalde.

Çocukluk plajım Lido'nun yanında kayık tamircisiymiş Yakamoz. Ben hatırlamıyorum, yoksa iki bacağı da olmayan bir kayık tamircisi zor unutulur. Vücudunun yarısının olmaması mani olmamış Yakamoz'un kayıkları onarmasına. Ve aşık olmasına. Eski İstanbul'un bol iyotlu ve yosun kokulu denizine komşu çok enteresan bir hayat sürmüş Yakamoz.

Neden ona Yakamoz adını takmışlar bilemem. Belki her şeye rağmen ışık saçıyordu enerjisi ile. Bizim mahallede herkesin takma adı vardı nerdeyse. Yamuk, piç, beygir de vardı. Yakamoz gibi güzel olanlar da. Ya da abici. Neyse dağılmayalım.

Dünden beri unutamadığım ise şu: Yakamoz sevdiğinden ayrılınca daha doğrusu sevgilisi

onu terk edince çok üzülmüş. Yanına iki dinamit alıp, evet bayağı dinamit, banliyö trenine binmiş ve sevgilisinin evinin yanından geçerken fitili ateşleyip bahçesine atmış!!!

Bu ne vahşi batı hikayesi gibi diye haykırdım. Gönlü kırılan bacaksız adam trenden dinamit atarak kulağa sürreal gelen ama pek de gerçek bir tepki veriyor. Sonra bu yüzden hapis de yatıyor. Sonra çıkıp kayık tamir etmeye devam ediyor.

Biz ne zaman bu kadar sıkıcı olduk? Neden en büyük maceramız ertesi gün iş olmasına rağmen diziden bir bölüm daha izlemek ve geç yatmak, İskendere ekstra tereyağı koymak ya da yılda bir iki kere işi kırmak oldu? Sonra bunla da sanki pek bir maharetmiş gibi övündük. Aferin yani.

Hareme gizlice giren Casanova'nın en muhteşem şehir diye övüp bitiremediği bu İstanbul'un şimdiki sakinleri ne zaman sadece sakin değil bir de sıkıcı oldu?

Siz de istemiyor musunuz yahu arada dinamit atmayı? Fitili ateşleyip birisini öldürün demiyorum haliyle. Ama artık sizin fitilinizi ateşleyen bir şey kalmadı mı?

Kaldıysa ona gidin, bırakmayın. Ama o gitseyse de atın iki dinamit kalbinize, kalbiniz sağlamsa geçer, Yakamoz'un ışığı onu onarır.

Bu arada bu akşam da kalbiniz kaldırırsa derbiyi Sinyor için seyredin. Onu güzel uğurlayın.

Keşke bugün FBliler GS, GSliler FB forması giyse. Keşke onları Sinyor birleştirse ya da oradaki bir başkası.*

Kız sandalı kalbim gibi oynatma dümende desin şarkı da. Sandalı Yakamoz onarmış olsun.

Gönlün mazbatasını alan bu şehri de alsın.

Ve maçı da biz alalım, e o kadar da olsun!

@

* Artık bu iyice zor...

Toparlayıcı taytlar

♪ *Si tu vois ma mère – Sidney Bechet*

İstanbul'un bir ayaz bir sıcak, bazen güneşli aniden rüzgârlı, gölgede insanı kendine sarıltan güneşte mont fırlatan havası sanki ruh halimizin bir özeti. Bizi hep bir uyanık tutması lazım bu değişken koşulların, ama uyutup tufaya düşüren ne acaba? Tutarsızlığa olan alışkanlık neticesinde gelişen defans mekanizması ya da teslimiyet mi gibi alengirli laflar etmek istemiyorum ama belki de öyle.

Rüyamda ayakkabı bağlamayı unuttuğumu gördüm. Çok stresli yürüyordum yolda inşallah çözülmez bağcıklar diye. Rüya diye mi bilemem. Bağcıkların çözülmesi de bir başka endişe. Yürümek beni rahatlatıyor oysa.

Annem hep rüyada ayakkabı denemenin kötüye işaret olduğunu söyler. İçinin sıkıldığına ya da sıkılacağına delaletmiş. Tuhaftır ben oldum olası yanımda biri ayakkabı deneyince daralırim nedense. O ayakkabının yeni kokusu, kaybolan çekeklerin ortaya çıktığı sahte mutlu an, yeni ayakkabının rahatsızlığı ile taytay yürüyen erişkenler, süzülen mutlu insanlar, oturduğu yerden *'bence oldu, önden sıkılmıyorsa açar'* deyip bir an önce oradan çıkmak için binbir yalan söyleyen eşlik edenler. Ki bunlar genelde erkek olur.

Deneyen bazen sorar yanındakine: Oldu mu, büyük mü küçük mü diye? Ne bileyim benim

ayağımda değil ki dersin problem olur. Bu lüzumsuz soruları genelde hayata dair suallere benzetirim. Sence hayatta mutlu muyum, doğru şeyleri yapıyor muyum gibi. Oysa hayat ayağı-mıza bir numara küçük ya da büyük bir ayakkabı mı değil mi, bunu da sadece biz bilebiliriz. Yanımızdaki değil.

Bazen hayat bize büyük gelir, güzel bir ayakkabı gibi. Olsun kalın çorapla, tabanla giyeyim deriz, isteriz hayat bize uysun biz ona uyamasak bile. Gitmesin güzel ayakkabının son kalan numarası aman!

Halbuki bizi sıkın da büyük gelen de nadiren çok oturan da hayattır.

Sonra kendisini ve yanında fenalık geçireni tezgahların büyük desteği ile ikna edip, ayakkabıya olan ya da olmayan parasını plastik karttan verirken garip bir tereddüt anı yaşar insan. Ayağındaki eski pabucu pek rahat gelir. Belki yeni değil, o kadar fiyakalı değil ama bildik, rahat. Kart slipini verdiklerinde kafada bu düşünceler oradan oraya dans eder. Akılsız başın ya da ayran gönlün cezasını çekecek ayaklar üzerinde dikirirken.

Bence insan hayatta da ayakkabı denerken de birisine pek fikir sormayıp kendine bakmalı. Ama öyle yerde verev duran aynalarda ayaklarına, ayakkabılarına bakmak değil. Bir yüz aynasında yüzüne bakmalı. Çok mu rahatsız, yüzü muşmula gibi yapan misali, yahut fazla mı rahat, çok mu iddialı, pek mi korkak? Alelacele

almalı mı yoksa peki ben bir düşüneyim yalanı ile kaçmalı mı oradan. Birşey yapmalı tabii ki orada bütün gün oturulmaz, ama o insan İstanbul'un değişen Mart havası gibidir. Bir oraya gider bir buraya fikri insanın, lodosta sallanan vapur misali.

Sonra belki aklınıza değişim kartı gelir. Hayatta da değişim kartı olsa ne yapardık acaba. Öyle 30 gün süresi vb. olmayan. Ama bakın siz bunu kullanmışsınız, kullanıcı hatası vb. diye burun kıvıran yan çizen yetkiliye bana mağaza müdürünü yani bu örnekte hepsinin müdürü Tanrı'yı çağırın lütfen diyebilir misiniz? Bu bana hediye idi, kutusu, fişi yok ama olmasa n'olacak olmuyor işte bana bu hayat, bu memleket, bu iş, bu her neyse bir yerden geldi ya da bendim sorumlu, değiştiremez misiniz anlamıyorum, farkı neyse veririm demek için. Beni binbir renkle envai mesajla ayarttınız, hatta beni değil bana bu hayatı vereni hatta Adem'i bile bir elma ile kandırdınız, ama ben değiştirmek istiyorum deseniz?

Annem haklı, rüyada ayakkabı görmek sıkıntı yaratıyor.

Bunun çözümü belki geveze serçelerin tündüğü iki şehir bitkisi yanında güneşte oturup bira ya da şarap içmekte. Uçan sineklere ya da seçim safsatalarını yayan hoparlörlü minibüslere aldırmadan. Bir ayakkabıyı bile seçemiyorum giden başımdan diyerek.

Bence bu gibi durumlarda, yani kendim güneşte durup birama gölge ayarlamaya çalışırken uçar zihnimden garip düşünceler, bir çocuğun elinden kaçan bir uçan balon gibi. İçindeki ve kafadaki sandığından çok daha özgür, yeter ki onu sana, seni ona bağlayan ipi bırak.

Benim gibi marsık nedir diye soranlara örnek verilen birisi iseniz güneş sizin için olmazsa olmazdır. D vitamini alamaz kara bedenler kolay kolay, o yokken sarı benizli oluruz. Geldiğinde ise ihmal etmemek gerekir onu, yoksa küçük bir çocuk gibi küser bir bulutun arkasına gizler kendini. Gelse de benle barışsa diye bekleyen bir çocuk gibidir, bulut geçene kadardır nazı bize.

Zaten bizim uçan balon da ona gider bize el sallayarak. Önce düşüncelerimiz hislerimiz görür güneşli günler, sonra da biz. İstersek.

Toparlayıcı tayt diye birşey duydum. Ne menem birşeydir bilemem. Bizi, bizle ilgili güzel şeyleri toplar, hoşlanmadıklarımızı saklar mı, o kadar becerikli birşey midir bilemem ama kaç gündür aklımda.

Etrafımızda ben sizin için şunu bunu yapacağım diyen her biri sadece bir toparlayıcı tayt mı? Bütün sıkıntıları saklayan, geçiştiren, göze hoş hale getiren.

Halbuki bırakmalı her şeyi...

O zaman çıkın güneş gören bir yere, çıkarın ayakkabıları, bırakın sıkıntıları, tüm hislerinizi, zararlı zararsız düşüncelerinizi.

Onlar uçsun bir renkli balon içinde, yanında önce martılar, sonra serçeler eşlik etsinler ona.

Savaş çılgılığı atan meydanlara uğramasınlar ama barış isteyen alanlarda olsunlar, mutlaka beyaz güvercinler katılsın onlara bir de aşağıdan bakanların umudu.

Uçursunlar bizi bu güzel deniz üzerinden güneşe doğru.

Belki o zaman güneşli günler görürüz. Belki bile yeter.

Güneşi sevmek, güneşe bakmak için.

@

Meşru Özsaygı Yasak Aşka Karşı

♪ *Amapola* –
Benny Goodman

Yakın zamanda işinde uzman olan birisi bana artık bu meseleyi bitirmem gerektiğini söyledi, özsaygımı muhafaza edebilmek için kararın benden gelmesi gerektiğini önemle ekleyerek. Özsaygı ya da öz öneki ile başlayan diğer kelimelere hep kuşku ile bakmışımdır. Özsu gibi. Özsu nedir bilemem. Belki de benim özsuyum beni bu yasaklara bulaştıran. Kafamdan, beynimden geldiğini zannetmiyorum bu suyun. Göğsün sol tarafı muhtemelen. Damarlarım tıkanana kadar da gelecek bu gidişle. Özsaygının işi zor.

Çıktım kalabalığa karıştım, toplumun beklediğinden erken, kendi umduğumdan geç. Yürüyen merdivenin sol şeridini rota edindim, yürüdüm seri adımlar ile merdiven hızıyla yetinmeden. Nereye yetişeceksem. Acaba özsuyum mu yaptırıyor bunları? Saygı olmadığı kesin.

En arka vagonun en arkasında sırtımı yasladım beyaz parlak yüzeye. Ben kara, düşüncelerim kara, zemin beyaz. Kontrastın olası nedenlerine kafa yormaktan kaçıp bir öykü kitabı açtım, yazarı da pek ünlü ve pek maharetli. Ama sayfalar bitirmeme rağmen kafamda özsu ve özsaygı iki yaramaz velet gibi didişip durdular,

anlamadım hiçbir şey okuduğumdan. Hayatımın bugünlerdeki kısa bir özeti idi belki de bu. Yaramaz olan özsuydu sanırım.

Aynı durakta indik bir sürü meşgul kafalı yolcu ile, içlerinde bir de boyalı sarı saçlı bir kadın. Gözlerim kalçasına takılıp kaldı. Özsü burada da mı yönlendiren? Merdivende araya giren adama kızdığımı göre var bu işte bir parmağı. Yukarı vardığımızda ritimli hareketi devam etti, aslında kimleri heyecanlandırmasının meşru olduğunu bilmiyordum, muhtemelen özsaygı yoksunluğundadır, bilemem diye düşündüm, o ise sanki kulağımdaki bir Latin şarkısına uymaya çabalıyordu. Sonra beni yaramaz özsuyum ile bırakıp diğer merdivene yöneldi. Ben ise özsuyumu tazelemek üzere girdim biracıya.

Mevcut duruma halel gelmeksizin ne yapabilirim diye düşündüm ilk yudumda. Halel kelimesini pekala bilmeme rağmen bunu nasıl yapabileceğimi bilmiyordum. Aynı şeyleri yap-sam özsaygı artık beni iyice boşardı, gitsem özsuyum kururdu... Hiçbir şey yapmamanın bir çözüm olabileceği düşüncesi gelip zaten buna tav olan beynime yerleşti ve aynı anda 1991 geçerli neden üretti tilkilerin yardımını ile. Tilkiler emekli olsa keşke. Yoksa onları besleyen de özsü mü?

Friday I am in love demiş bir başka şarkıcı, Pazarları banyo, salıları çamaşır, Perşembe de sinema günüm der gibi. Hiç o kadar organize

olamadım. Ofiste toplantılarımı gösteren takvime benim girişlerimin hepsi yalan, kaçamakları örtbas etmek için kullandığım sahte toplantılar. Kimileri sevdiğim müşteriler ile, birisi sorsa da evet bizleydi der, beni ele vermezler. Kimisi ise tamamı ile hayali...Bazen kendimi o kadar kaptırıyorum ki bu kişileri benimsiyor, onlar ile olacak bir sonraki toplantıyı özlüyorum. Beni aramıyorlar diye üzüлp sonra birden aramışlar gibi ajandaya toplantı tarihi kaydediyorum. Vapur arkasından uçan yaşlı martı iyimserliği var bende, hiçbir simiti yakalayamıyor ama yüzümde garip bir sırıtış ile dünyanın en güzel denizini geçiyorum. Beni bu hayaller peşinde uçuran da özsaygım mı? Hiç sanmam. Hepsinin arkasında o hin özsu var.

Özsaygı ile aramız pek limoni, midemi yakıyor düşündükçe.

Yeniden yapılanma sürecine girdiğimiz bu günlerde çözüm üretmem lazım ama özsaygı eksikliği ve özsu fazlası buna imkan tanımıyor. Kervan yolda düzülür ya da yakın zamanda meşhur bir bankacının dediği gibi deve yolda düzülür, sonunda deveye diken bana da münasip bir şey düşecek bu çözümsüzlük ile beslendikçe. Özsu sorumlusu.

Bazen gerçekten nükleer santral, yarı aktif yanardağı ya da sinirli bir müşteri kadar tehlike arz eden bendeniz ile görüşmeyi neden, niye, niçin, hangi sebeple istiyorlar bilemiyorum.

Acaba özsü onlarda da mı hakim oldu? Halbuki pek zararlı bir şey bu özsü. Allah muhafaza.

Adını telaffuz edemediğim bir falcı Mart'ta biter en geç demişti, kediler Mart'ta çiftleşir dermiş gibi kesinlikle. Oysa kediler bence her fırsatta çiftleşir, ki bravo onlara. Bence falcıların ne özsaygısı var ne de bize saygısı var. Özsü zaten imkansız.

Şimdi kendimi yine gidip pahalı resimlere, ihtiyacım olmayan objelere ya da saçma süjelere kaptırmadan bilmeliyim çözüm ne. Kimseyi üzmeden. Halel getirmeyen helal bir çözüm olsun bu istiyorum. Ama özsü yaramaz, bırakmıyor yakamı.

Dr bey gerçekten ne gerek var bu hayatta özsaygıya allasen? Özgürlük teslim etmek değil midir kendini sualsizce. Hayatın küçük ama güzel bir penceresinde kendince harbi olmak değil mi etrafta bir çok şey yalanken?

Hayatın her alanında yenildiğimiz bugünlerde favori olana, herkesçe meşru olana çocukça bir isyan olmaz güzel olmaz mıydı? Saygısız çocuk dense bize ve biz de buna katılsak ve o anda özgür olsak? Vapur peşinde nafile uçan yaşlı bir martı gibi?

Çok mu istiyor beni hayatta tutan özsuyum?

@

Groucho

♪ Gold – *Spandau Ballet*

Beni üye olarak kabul eden hiçbir kulübe üye olmam Marx'ın dediği gibi (Groucho Marx, yani alaturka tabiri ile Arşak Palabıyıkyan, Karl değil). Geçenlerde bankacıların sanatçı kamuf-lajı ile (ki bu sadece ceket ve varsa kravatı çıkarmak anlamına geliyor) üye olduğu bir kulüpte tekrar ettim bunu önüme gelene. Bilmem faydası oldu mu, hiç de bilemeyeceğim.

Fener bunun istisnası. İnsanın hayatında olmalı az bir aykırılık, tutarsızlık. Herşeyin yolunda gittiği anlar bilhassa biz Türkleri çok korkutur. Sürekli bir korku filminde yaşadığımız ve her an bir yerden bir kötünün fırlayacağını bildiğimizden bence. Genelde de yanılmıyoruz. Çok güldük çok ağlayacağız lafı da bizden başka kimde vardır bilemem. Son zamanlarda etrafımız müstehzi tebessümlü kazananlar ile çevriliyken pek güldüğümüz de yok, ama ah o körolasica umut var ya. Bir türlü bizden ümidi kesmeyen umut.

Neyse bu bir yeni yıl yazısı, pozitif olmalı. O sahte mutluluk kitaplarının kapakları gibi. Mutlu olmanın 10 kısa yolu, nasıl lider olunur ya da 120 yaşına kadar yakalanmadan genç taklidi yapmanın sırları gibi. Ya da kafanı hızlı giden trenden çıkar özgürlüğü tat gibi yararlı öğütler içeren. Bir sonraki elektrik direğine dek.

Nitekim bir dolu cereyanlı günlerin ardından bitirdik 2018'i, fikrimiz 18'e bile giremeden.*

@

* Çok iyi niyetle düşünülen bir doğum günü hediyesi vesilesi ile başvurdu sevgilim benim adıma bu kulübe, cevap bile vermediler. Tam bir limbo dansı. Nobel aldığında onlara teşekkür etmemi beklemesinler.

Hem Akdeniz'deyiz Hem Değil

♪ *Não Deixe O Samba Morrer –
Alcione, Cássia Eller*

Herhalde onikinci ya da onyedinci biraydı, en azından başının on olduğuna eminim. Saat de herhalde yedi civarı, yerel saat ile. Yahut 9.

Çanları altıdan sonra saymayı bırakıyorum. Onlar benim için çalmıyor henüz. İstanbul saati ile biraya başlayıp Lagos, Portekiz saati ile bitiriyorum.

İşte o sıralarda girdiler birbirlerine iki bira markası için Sagresci ve SuperBock'çu kediler. Sanki bu biralardan hep içerlermiş gibi. Sagresçilerin başı cılız ama atletik sarman. Bakmayın sarı olduğuna, çelimsiz görüldüğüne. Dün akşam mangal ateşi üstünden Atlantik uskumrusu yürüten çetenin lideridir Amarelo, yani bildiğiniz Sarman. Arada iki de kuş avlayan. Sonunda da Sagres şişesi dibindeki birayı dikip yalanan.

Üzerinde iş emaili beliren telefon kulağa kaçan su gibi rahatsız eder tatildeki beyaz yakalı insanı. Beyaz yakanın yerini deniz tuzu almıştır. O günlerde kararırım güneşten, eski tabirle gündüz feneri gibiyimdir, en soğuk biranın yanına dikilmiş. Akşamları kolay karışırım karanlığa.

Portekiz’de hem Akdeniz’de değildir insan, hem de nasılsa orada. Havası, birası benzer, dalgası, balığı büyüktür, Ankara haberlerinden uzakta tasası da nispeten küçüktür.

En doğusundan Avrupa’nın en batısına gittiğinde herkes, her şey geride kalmaz, ne kadar Sagres içersen iç, değil mi Amarelo?

Hindistan’dan gelen tek boynuzlu Ganda gibi hissedersin bir aşamada. Papa’ya Portekiz’den hediye olacakken Akdeniz’de boğularak ölen zavallı bir gergedan gibi. Artık içtiğinden midir geride bıraktıklarından mı bilemem. Belki Amarelo bilir, o da şu anda bir kaktüs ile keçiboynuzu ağacı arasına yatmış yaralarını dinlendiriyor, biz cahil gafiller ile ilgilenmez.

Dünyayı sarsan on gün neyse Mete’yi sarsan da bu düşünceler ve Sagres/SuperBock savaşları olacaktır bu 10 günde.

@

Aykırı

♪ *The Bear Necessities–* **Anthony The Banjo Man and Musicale Mark** **& His Music Piano**

İki orta yaşlı adamın karşılıklı salata ve peşinden brownie yediği günlerdi. Yanındaki masadaki semiz tıknaz şortlu sakallı çocuk ile sürekli oje süren ve boş zamanlarında göğsünü yaptıran kız arkadaşı daha da sinir bozucuydu. Bir de içinde elmalar yüzen saçma birşey içiyorlardı ya da içiyor gibi yapıyorlardı.

Hava sıcak ve nemli, bira yeni başlayan flört gibi önce soğuk, sonra sıcak, gelecek her zamanki gibi belirsizdi. Arkasındaki adam masada pilates yapar gibi geriye esniyor, rahatsızlığına cömertçe katkıda bulunuyordu. Tam önünde boş olan ve manzarasına erişimi sağlayan masaya ördek dudaklı bir kız ile gözlerinin iyi görme olasılığı pek az olan sevgilisi oturunca kendisini Celine Dion duymuşçasına irkilmiş hissetti.

Kusmamak için denize bakmayı denedi. Kulağındaki müzik sakın olmasını öğütledi. Az zamanda etrafını saran azmanlar ve suni vücutlar ile mücadele zordu.

Gözüne bir martı kestirip onun uçuşuna havalı bir bakış attı, bir yazar gibi görünmeye çabalıyordu. Tek çıkan kitabı sahaflarda oynayan masayı sabitlemek için kullanılanlardan. Adının tam ortasında çürük bir ahşap parçası.

Yanıdakilerin instagram yayını çoktan başlamıştı. Salata yiyenler hesabı verirken sadece garsonu değil pos makinesini bile baymışlardı. Slip ister misiniz diye bezgince sordu garson otomatikman, zayıf olanı baş salladı, kağıt parçasını alıp sildi ve cüzdanına koydu. Belki ondan slip deniyordur, bilinmez. Onun cüzdanı bile yoktu, cırcırtlı kartlık sayılmazsa.

Tekrar martıya baktı ve kafasından düşünceler aktı.

@

Martıya İmrenen Adam

♪ *Gaiivota* –
Amália Rodrigues

Şehrin bina yığını ortasında bir çatıda mağrurca dikilen martı olmak yine de güzeldir. Ne de olsa artık tavuk, ki o tavuksa, daha ucuz, kimse dokunmaz Boğaz'ın haylaz kuşuna diye umar insan. Artık balık mı var ki biz yiyelim diye düşünüyordur martı, yemez çöpte önüne gelen somonu istavrite olan özleminden. O sırada biz de bir yudum alırız önümüzdeki kadehten, bir çatal da beyaz peynirden. Anlayan anlar bu şehrin insanının hüznünden. Ve yine o anlar korunan ümidi, uçan bir martının kanatlarında, ağızda az bir peynir ve burunda anason kokusu... Haziranlar güzeldir İstanbul'da...

®

Mendel (Part 2)

♪ *Urge –* *Mariachi Divas de Cindy*

Yazmayı bırakıp arkadaşına döndüğünde dışarıda yağmur tekrar başlamıştı. Dolu dolu yağarken insanın üstünü başını ıslatan ama içini de bir o kadar ısıtan bir yağmurdu. Arkadaşının gözü kaldırımdaki bir yaprağa takılmıştı. Henüz bir saattir içiyorlardı ama servis yapan garson bira doldurmaktan yorulmuştu bile.

- “Sence vücudumuzda kaç tane hücre vardır?” diye sordu açık oturumda soru yönelten birinin sahte ciddiyeti ile.

- “Ne bileyim oğlum!” dedi diğeri gözünü yapraktan ayırmadan. Konu uzamasın diye fazla tepki vermeye çekiniyor, kaçamak cevaplar eşliğinde yağmuru seyrediyordu. Hemen önündeki cama bira ve yemek fiyatları komik çıkartmalar ile yazılmıştı. Tapajları düzeltmek için kendini zor tuttu.

- “Ya senin her konuda bir fikrin yok mu?” diye üsteledi ilki. Yüzünde şişe dibindeki birayı içip sarhoş olmuş bir çocuğun neşeli ve yaramaz bir ifadesi vardı.

- “Hiç saymadım, niyetim de yok!” diye tersledi huysuz olan. “Sen istersen say ama beyin hücrelerin yeter mi bilemem” deyiverdi acımasızca.

Diğeri alınmadı. Hatta terslenmek hoşuna bile gidiyordu birazcık. Böylece sohbet devam ediyordu. Birasından koca bir yudum alarak sormaya devam etti.

- “Mesela Mendel kromozomları saymış, gerçi onlar sadece 46 tane, bezelyeler ile kolay sayılmıştır ama yine de....bunu da biri saymıştır muhtemelen!!!” diye ekledi kahkaha atarak.

- “Mendel’in kromozom saymak için bezelyeleri kerrat cetveli olarak kullandığını sanan bir saf ile yağmura yakalanıp aynı mekanda kapaalı kalmaktan esef duyuyorum...”

- “Şimdi neyse sayı önemli değil, diyelim bir buçuk milyar on iki tane. Niye on ikiyi ekledim dersin uğurlu rakamımdır...”

- “Rakam değil sayı” diye düzeltti asabi olan ve düzeltir düzeltmez pişman oldu. O pişmanlıkla bir bira daha istedi. Nitekim önündeki bardağın yarısı boştu neredeyse.

- “Her neyse sayı tamam. Şimdi ben bu mektubumda ona demek istiyorum ki seni yani pardon onu bir buçuk milyar on iki hücrem de deli gibi seviyor!!!”

- “Mektup mu?” diye temkinsizce sorguladı ve kendini uzun ve acılı bir konuşmaya mahkum etti. Yağmur şiddetini arttırmıştı. Kaldırımındaki kırık şemsiye parçasına benzetti kendini. Bir zamanlar el üstünde tutulan, sonra kırılınca bir kenara bırakılan, ıslak ve paslı bir metal ve kumaş parçasına. Hayatının en çok beklediği anı rüzgar gibi geçerken kırırvermişti

onu da. Sonra arkadaşının sinir bozucu neşeli sesi onu bu sıkıcı muhasebe dünyasından çıkartıp alıverdi.

- “Evet mektup! Bir saattir yazıyorum, görmüyor musun? Gerçi daha birkaç satır oldu ama...İçim o kadar kıpır kıpır ki parmaklarım birbirine dolanıyor, ruhum yağmurda dans ediyor, kalbim içeride davul çalıyor, onu her düşündüğümde ve yazamıyorum!”

- “Belki de parmaklarının birbirine dolaşması tanrının bir lütfu, ilahi adalet...”

Diğeri alaya alınmaktan hiç de şikayetçi değildi. Ağzına kabukları ile üç tuzlu fıstık attı, saçını eliyle geriye taradı ve gururla gülümsedi. Ya uyuşturucu almıştı ya da çok aşıktı. Aşk toplumların afyonudur demeliydi Marx.

- “Onu o kadar özlüyorum ki anlamam mümkün değil. Ben de anlamıyorum çünkü; belki aslında hep görüşüyoruz ondan! Bazen onunlayken onu özleyebilmek için huysuzluk yapıp kavga çıkarıyorum. İki küs yanyana otururken onu özlüyor sonra barışıyorum. Çok tuhaf değil mi?” diye sordu usulca.

- “Tuhaf mı bilemem ama salakça olduğu kesin” diye cevapladı.

Yağmur rüzgarla beraber kuvvetini hissettiriyordu. Kenardaki çınar ağacı, bu havaya rağmen yürüyen tek tük yayanın cesaretine reverans yapıyor, dallar fazla açılınca elden fırlayan düş başlığından doğmuşçasına hoyratça bir

oraya bir buraya savruluyorlardı. Hava henüz kararmamıştı.

@

Ceza-19

♪ *I Never Said I Was Deep – Jarvis Cocker*

Bu sabah Raskolnikov ve ben biraz geç uyan-
dık. Suç sadece benim değil, o da beni uyandı-
rabilirdi. Ne de olsa rüyama girmeyi biliyor.

Kalktığımında havası da tepesi gibi karanlıktı
memleketin. Arada seçebildiğim bir kaç kar ta-
nesi lüzumsuz sulandırılmıştı. Seçmek o kadar
zor oluyor ki bu günlerde doğrusu.

Serçeler uyanana dek gömülmeye karar ver-
dim kırmızı ciltli kitaba. Arka planda belirsiz
bir klasik müzik. Belli belirsiz huzursuzluğuma
usulca eşlik ediyor. Kültürlü olduğum düşünül-
sün diye dinlemiyorum mereti. Seviyorum nasıl
olduysa, çok bilmesem de.

Halbuki kültür mantarından hiç hazzetmem.

Birazdan kırkıncıdan sonra burçlara merakla-
nan arkadaşım tebliğ eder günün nasıl olaca-
ğını. Suçlu bazen Merkür, bazen Satürn. Ya da
diğerleri. Hepsi tepemizdekiler değil mi zaten?
Ya dünyanın uydusu denilen Ay'a ne demeli?
Pek uyduğu söylenemez. Denizlerimizdeki ta-
mam da içimizdeki gel-gitlerin tek sorumlusu
Ay mı peki? Sanmam.

Kitabın bir on sayfası daha bitiyor. Not tut-
mam ben kitap okurken, dağınık belleğim sayıl-
mazsa. Beğendiğim cümlelerin altını çizmekten
ise oldum olası kaçınıyorum. Üniversitede sadece

başkasının altını çizdiği cümleleri okuyup çaktığım için de değil. Sanki yazara ya da benden sonraki okuyucuya müdahale ediyormuşum gibi gelir. Sanki omzuna dokunup kulağına fısıldıyorum davetsiz tavsiyemi.

Oysa ben sadece sevdiklerime müdahale ederim, bir kelebek titizliği ile.

Kimi kandırıyorsam. Kendimi olmadığı kesin. Bugün bütün gün şortla oturmaya karar verdim aniden. Dağınık düşünceler belki bacaklarımdan süzülüp çoraplarda birikirler. Beyaz spor çorapları o zaman daha mı parıldar yoksa kararır mı bilemem. Yatmadan görürüz.

Çöp kamyonu geldi sokağa. Yine unuttu beni almaya. Hayatımdan bir on dakika götürmüştür fark etmeden. Gene de şükretmeli. Onlar ki aşkları süpürdüler vaktiyle şarkılarda.

Bugün ne olursa olsun yazayım istiyorum. Yazmak derken öyle anlamlı güzel cümleler değil. Ya da güzel bir kalemin kağıdın üstünde dansı da. Her kelimemi ısrarla yanlış da olsa düzelten bir tablette oylanmak. Yazamayınca ilham için bira alma bahanesine sarılmak. Pencereden dışarı bakıp içimdekileri unutmak. İşte böylesine insani şeyler.

Sürekli covid olduğunu iddia edip olmayan hatta olamayan bir arkadaşım var. Hep aşık olduğunu sanan biri gibi. Olmadığı ortaya çıktıkça iyice bozuluyor morali. Belki de iyi hissedecek kendisini bulursa bu gereksiz mutsuzlu-

ğunun, mutsuzluğumuzun failini. İki eli yakasında suçlayacak onu. Oysa fail de bir kurban değil mi sizce?

Raskolnikov çık kafamdan. İç bir White Russian. Birden belki Leningrad'da bulursun kendini atlayarak zamanda o meşhur palton hâlâ üstünde, kimbilir o zaman az buçuk özelleştiri yaparsın halklarına.

Boris Johnson partiye katılmış karantina sırasında. Politik bir parti değil bu. O kadar ayrıcalıklı bir grup yine onlara ayrılan güzelim kraliyet mekanlarında içkili parti vermişler herkesi eve kapatırken. Buraya kadarını anlıyorum da. Herkes kendi içeceğini getirsin (*Bring-your-own-booze*) mahiyetinde bir eğlence düzenlemeleri en çok şaşırdığım. Bulaş mulaş değil, şimdi gidip kim tekel bayiinden (*off-licence*) o kadar nevale alacak diye daralmışlar belli ki. Belli ki eve servis de sorunlu. Oysa bizim Gözde Tekel Muhammet de hızlıdır, Kemal de.

Okyanus ferahlığında bir beyaz şarap içmiş midir Boris Johnson acaba?

Bütün bunları Kraliçe düşünsün diyeceğim, ne de olsa tahttaki deneyimi yetmiş yıl. Bırakmadığına göre ona da yetmedi bu kadar süre. İktidar bira gibi, tattıkça yenisini ısmarlar tahttaki sarhoş.

Herkes birisini düşünür, ona yazar, elinden gelse konuşur, hatta sarılır. Bazen daha da ileri gider. En azından düşüncelerinde. Ya da o kontrol edilmez rüyalarda.

Bazen ise birbirimize sessizlikle sesleniriz.

O zamanlarda insan duyar özlemini insan en çok bir diğèrinin.

Raskolnikov lütfen tekrar gel kafama.

♪ *Alone Again (Naturally)* –
Gilbert O’Sullivan

®

Çiçekler, İyilikler, Kabahatler

♪ *If I Could Be With You –*
James P Johnson

Bilmem nereye acele ile çiçek yetiştiren bir kurye ayağımın üzerinden geçti bu öğlen, egzozu patlak bir motorla hoyratça. Kötü bir aksiyon filminin bitmek bilmeyen sahnelerinden fırlamış bir hali vardı. Önüne baksana diye azarladı beni. Halbuki çiçek taşıyordu. Çiçek taşıyanların kaba olabileceğini hiç düşünmemiş olmak yaraladı beni en çok.

Oysa güzel bir öğlendi. Gerçi bana sabah gi-biydi ama çalışan ölümlülerin öğle tatili başlamış hatta bitmek üzereydi bile. Sıyrılmış maskeler ile dürümler ısırılıyor, kısa saadet sigaraları içilirken ay sonu hesapları yüzdeki tebesümü endişeye çeviriveriyordu. Ben ise yüzümü güneşe vermiş pek bir şey düşünmeden öylesine yürüyordum işte. Son zamanlarda sıklıkla yaptığım gibi.

Üzerinde yarım kalmış AVM enkazı taşıyan bir gayrimüslim vakfı hastanesine sekerek girerken bana yolunu şaşırmış bir zebra muamelesi yaptılar. Zaten maskelerden dediklerini anlamıyordum. Şiş bileğimi gösterdim onlara. Biri artık kendi ayakkabını bağlamayı öğrenmen gerek diye azarladı beni. Ya da bana öyle geldi. Öğrenmenin yaşı yok diye mırıldandım. Neyse ki duymadı beni kimse, kapı girişinde güneşlenen sarman kedi dışında.

Dünya salgınla kırılırken eften püften sebeplerle hastaneye gelenlerin alındığı bir bekleme salonuna gitmem işaret edildi. Zombi gibi tek ayağımı sürüyerek yürürken çıkardığım ses beni oradakilere tanıttı. Gülümsemediklerini görmedim diye takmadım, ne de olsa maske vardı. Bir yere ilişip dezenfektanıma bulandım son dönemlerin refleksiyle.

Zonklayan bileğimden çok kuryenin kabalığı incitmişti beni. Taşdığı evde canı sıkılan birinin gaflet anında ısmarladığı ayağına ve bütçesine uymayan bir çift pabuç veya ilk kullanım sonrası en alt çekmecenin arkasında atılmayı bekleyecek bir yumurta dilimleyici olmadığı için belki de. Çiçek taşıyanların beyaz atlı şövalyeler olması gerekmez miydi? Ya da en azından kibar?

Acaba ona gönderdiğim çiçekleri götüren taşıdığı yükün zarafetinin bilincinde, yeterince nazık birisi miydi? Çiçekçiye özellikle tembih etmek gerekir mi hiç düşünmemiştim.

Form doldururken özel sigortamın olup olmadığını sordular. Sigortam çok özeldir diye espri yapmaya yeltenirken ateş ölçme bahanesi ile susturuldum. Rutubet içindeki salonda güneşi görmeden oturdum bir süre daha. Kapıdaki kedi kaldırırma çıkmıştı bile. Bitmeyen AVM'nin ağırlığını hissettim önce omuzlarımda, sonra ayak bileğimde.

Kim bilir hangi şanslı insana gidiyordu çiçekler. Beyaz orkideydi sanırım. Nadiren girdiğim plaza çiçekçilerini dolduranlardan. Ama belli ki bir internet sitesinden seçilmişti. Sırf adet yerini bulsun diye hızlıca gönderilenlerden. İki tuşa bas gitsin. Nerede küsen sevgilinin kapısına el yazısı bir mektup ile bırakılan sarı laleler?

Ayağımı ezdi diye özel bir nefret besliyor olabilirim. Ama ben gerçekten sokak çiçekçilerinden gözle seçilmiş ve nasıl oluyorsa sallapati bir şekilde pek güzel bir bukete dönmüş olanları severim. Beni semtimin ve eski semtlerimin tüm çiçekçileri tanır. Elimde onlarla yürürken bazen kadınlar hasretle bakarlar çiçeklere, erkekler ise bana hasetle. Ya da bana öyle gelir, bana öyle gelen o kadar şey var ki, bir bilerseniz.

En sonunda birisi beni görmeye karar verdiğiinde krizantemin neye benzediğini düşünüyordum. Her tarafında anlamadığım şeyler dolu bir odaya aldılar beni. Bir kadın doktor gelip bıkkın bir şekilde ayak bileğime bakmaya başladı. Ne kadar şiş bileklerin var senin dedi. Nedense doktorlar hep sen der. Hele siz hastayken. Siz de düşünmeden konuşurken hiç ince değilsiniz diyecektim. Sustum.

Sonra salgını düşündüm, didinip duran doktorları tekrar sevdim. Salgını düşündüm, üç kuruşa her yere bir şey yetiştirip hâlâ alıcıdan ve patrondan bol azar ve az bahşiş ve maaş alan

kuryeleri sevdim. Salgını düşündüm ve güneşte yürüyebilmeyi sevdim.

Sekerek yürürken kedinin yanından geçtiğimde güneş hâlâ ikimizin de üzerindeydi. İlaç alıp almadığımı hatırlamıyordum, ağrım azalmıştı bile. Sadece ayakkabımın üzerinde bir tekerlek izi kalmıştı.

Gittim üç soğuk bira aldım, ikisini hızlıca içtim. Üçüncünün şişesi üzerindeki ıslak buhar ile ayakkabımı sildim. Salgın iz bırakmıştı bende de, artık doktorları ve kuryeleri daha iyi anlıyordum. Patronlara ise hâlâ kıldım.

Bir daha çiçek göndermemeye karar verdim. Kendim seçip, kendim veremedikten sonra.

♪ *You'll Never Know –
Hi-Gloss*

@

Şorta Serenat

♪ *What A Life – Scarlet Pleasure*

Keşke şort giyseydim. Hayat değil kıyafetler kızsalsın bu güneşli Kasım günü. Dünya da yavaştan veda ediyor zaten bize. Artık torunumun torunu ile kardan adam yapamayacağıma eminim. Belki teyemmüm abdesti alırız. O da belki. Bizimkiler Mars'tan kum getirir mi? Bayram şekeri gibi. Dişlere, damağa yapışan o kahverengi şekerlerden değil aman. İki draje atın bari. Mendiller sonsuza kadar çekmeceye giderler, ağırlaştırılmış müebbetten çekmece aşağı çöker. Büyük çekmeceye taşırdım onları ama kalandan korkuyorum.

Geçenlerde kanal tedavisine başladım. Yani ben değil, dişçim. Pardon, diş hekimim demem lazım. Hekim deyince lokma hiç çıkmıyor aklımdan. Kanallar beni korkutur hep. İmplant nedir hiç bilmem. Kesin bir çiple alakalıdır. Zaten omzumda hep bir patates tava var (*yazar burada İngilizce bildiğini ima ediyor - yazarın diğer kişiliğinin düştüğü not*).

Yürümek birisine yazılmak da demekmiş. Kızmak da. Yoksa o yükselmek mi? Ben sadece yürümeyi anlıyorum yürürken. Uzun uzun hedefsiz yürümek. Yazılmak da istiyorum tabii, kendimi yazıp inkâr ediyorum. Hayat zaten tuhaf bir inkârdan ibaret değil mi?

Neyse, kendimize gelelim. Güneşte bira içerken zor olsa da. Doğrusu ben kendimi çok irrite edici buluyorum. Nereye gelsem benle. Benden kaçan sevgililere çoğu kez hak vermişimdir, peşlerinden koşarken bile. Gerçi ben koşmayı sevmem, yürümek içimden gelen, bana kadar.

Ben, ben, ben. Ben Hur da değilim, hür de. Ama işte ben. O sondaki rahatsızlık verici tınısı ile. Nnnn diye kulakta zonklayan. Oysa sen daha güzel dokunur kulağa, kıyamaz sanki östaki borusuna ötekinden bahsederken.

D vitamini alıyorum gani gani. Isınmasın diye hızlı içiyorum biramı. Yükselen değerler yolda önce alnımı sonra enseme okşuyor. Duruşum mağrur, ağzım mayhoş. Döner mi yesem acaba?

Hiç aklınıza geldi mi bilmem ama döner bana hep bir arzu gibi gelir. Ye döner. O günler döner, talih döner. O döner.

Kelime “esprileri” modası geçti, şu anda kalamış var diye düşünmeden alamıyorum kendimi. Şort giyseydim keşke. Bileğe kadar gelenlerden değil, eskiden kısa pantolon denenlerden.

Neden uzun pantolon giymeyi istediysem?

Bence 50 yaş üstü ergen kategorisinde değerlendirilmeli. Yaşlandığımız dank edene denk. Ben 85 yaşına gelirsem yaşlıyım derim. O zamana kadar müsaadenizle ergenim. Anlamazsanız küserim.

Sanki bugüne kadar farklı bir şey yapmışım gibi.

Siz siz olun bu havada şort giyin. Ya da etek. Birayı az gölgede tutup güneşe bakın. Kulakta müzik olsun her daim. Sonra kalkıp yürüyün yalpalayarak da olsa, nereye gittiğinizi bilmeden.

Hayat yalpalamak değilse nedir?

♪ *Johnny Come Home –
Fine Young Cannibals*

®

Sıkıldım

♪ *I Know It's Over – The Smiths*

Lanet olası, diye söylendi. Son zamanlarda çok fazla dublajlı yabancı dizi seyrediyordu. Arkadaşları ile maç izlerken edilen samimi küfürleri özledi, trafik canavarlarının öğürdüklerini değil.

Sövülen kahve makinesi hiç oralı olmadı. hâlâ parçaları sökükle bir şekilde ona dik dik bakıyordu. Kendine gelebilmek için kahve içmesi gerekirken kendine gelmediği için makineyi çalıştırmıyordu. Kahrolası kahve olmadan güne nasıl başlarım sevgili tanrım diye söylendi, ileride İngilizceye rahatça çevrilsin diye.

Daha bir satır bile yazamamıştı. Oysa dün aklında binbir fikir neşe ile birdirbir oynuyordu adeta. Öykünün vurucu sonunu baştan kurgulamış, başını peyderpey uydurmuş, ortasını ise afili cümleler ağıyla örmüştü kafasında. Güya. Olmuyordu işte. Zorlayınca, ilham olmayınca, sokakta yürümeyince, içki içmeyince.

Kahveden vazgeçip daha yaramaz şeyler içmeye karar verdi. Karar verme sürecinin hangi kısmında açtığını bilemediği bir bira gözüne takıldı. Ters ters bakıştılar bir süre, küskün sevgililer gibi. Sonra sol eli şişeyi kucakladı. Sol çok yaramazdı hep. İçine dolan sarı sıvı bir dejavu hissi yaratırken bıkkınlık göğsünü kapladı.

Halbuki şarap içmeyi planlıyordu bir kaç paragraf sonrasında. Çok fiyatlı içkiler ile arası yoktu ama şarap tam anlamı ile yaratıcı yazarlığa uygundu, klastı, bordoya kaçan kızıl rengi ile redingot giyen eski yazarları hatırlatıyordu. Bira ise nahoş kokulu barları.

Bira ile ancak basit bir polisiye yazabilirdi. Parlak kapaklı basılanlardan. Sert ama yufka yürekli kahramanlar ve “femme fatale” entrikaları ile dolu, arka planda usulca caz çalan sahneler ile bezenmiş bir dedektif romanı. Deldiği bir gazetenin arkasından özlediği çocukluğunu izlemek istedi.

Saçma düşüncelerden kendini koparıp aldığı anda içi zonkladı ama o dinlemedi. Klavye başına oturmayı denedi. Oturur oturmaz ayağa kalkıp bir bira daha almaya karar verdi. Halbuki çok kararlıydı, yaratıcı roman kursu öncesi güzel bir şeyler yazacaktı. Vurucu, etkileyici, büyüleyici kelimeler. Karaciğere yüklenerek bir yere varamayacağı açıktı ama içi rahat değildi. Ah o dünkü ilhamlar, boş umutlarla dolu uçan balonlardı her biri belli ki.

Yaratıcı yazarlık ne sanki diye kızgınlığa başvurdu. Yaratıcı olmayan yazarlık nedir ki diye düşündü. Kamu spotu metin yazarlığı bile belli ölçüde yaratıcıydı, sıkıcı da olsa. Yine de kursta kendisini rezil etmeye niyeti yoktu, en azından beklenen makul ölçülerin ötesinde. Yeterince rezil etmişti kendisini zaten.

Karşı apartmandaki boş dairede boya yapanların işini kısılandı, üstleri başları boya içinde şakalaşıyor, arada bir şeyler içip boyaya devam ediyorlardı. Çocukken okula giderken de soba arkasında uyuyan kedinin yerinde olmak isterdi hep. Duvar kağıdını koruyan amyanta kuyruğu yaslanmış uyurken gördüğü rüyaları görmek isterdi. Ergen olduğunda bıyıklarını kısılandı, saçları dökülmeye başladığında da tüylerini hatırlayacaktı kesin. Kedi ise ona hiç aldırmadan uyumaya devam ederdi.

İstemeden de olsa geri döndü uğraşına. Sıkıldım yazıverdi boş bir sayfanın ortasına. Başlık mı yoksa bitiş cümlesi mi bilemedi. Arada pek fark olmadığını düşündü. Gözleri rüzgarın slovdans yaptırdığı dallara takıldığında hissetti içinin kuruduğunu. İşte o zaman iki damla yaş süzüldü yorgun gözlerinden, klavyeyi ürkekçe ıslattı.

Sıkıldım dedi tekrar tekrar. Sıkıldım.



Flaneur

♪ *There'll Be Sad Songs (To Make You Cry)* – *Billy Ocean*

Onları en başta fark etmedi. Ayrı banklarda oturuyorlardı ama kız çocuğa sanki kucağındaymış gibi yakın bakıyordu. Belki de güneş giriyordu kızın gözüne, bilemedi. Çocuğun kucağına hırpani bir kedi tırmandı eski bir dosta sarılırçasına. Bozuntuya vermedi, kızın kedi sevgisini tartmaya çalıştı. Hayvanlar ile arası trigonometriye hayranlığı kadardı oysa. Kız kısık gözlerle bakmaya devam ederken seyretmeyi bırakıp yürümeye karar verdi. Bazı şeyleri yarım bırakmayı alışkanlık edinmişti son günlerde.

Yarım bıraktığı şeylerden ne güzel bir poturi olurdu oysa.

Bir düzine kedinin arasından kuyruklarına basmadan geçmeye çalışırken beleş içki ile sarhoş olan birisi gibi dans ediyordu adeta. Her yaptığı basit hareketi daha karmaşık bir şeye benzetme huyundan vazgeçmeye karar verdi, bunu hiç yapamayacağını bile bile.

Dışarısı kalabalıktı. İnsanlar ince montları altında diğerlerinden sakladıkları ümitlerini fırsat buldukça güneşe fısıldıyorlardı. Yaşlı bir kadın maske arkasından ona acıyarak baktı. Tanımamazlıktan gelerek adımlarını hızlandırdı. Kadını değil belki ama bakışı çok iyi tanıyordu halbuki.

Böyle güneşli günler artık onu evkaftaki yahut bir başka sıkıcı dairedeki işinden etmekten uzaktı ancak içinde yine de bir suçluluk duygusu vardı. Kendini damdan düşmüş bir kanguru gibi hissetti, kesesi pişmanlıklar ve suçluluklar ile dolu, göğsü ise yeniden kabarmaya hâlâ hazır, hâlâ umutlu. Hiç kanguru görmemiş olması kolaylaştırmıştı bu benzetmeyi.

Denizi uzaktan görmeye başladığında yanına bira almadığına hayıflandı. Yine de oturmaya karar verdi vücudu onunla çok tartışmadan. Tozlu duvara otururken kirlenmekten çekindi. Sonra aldırmadı, artık kıyafetleri eskisi kadar yeni değildi nasılsa. Bir yerde okumuştı, hep şık giyinen Baudelaire'in kıyafetlerini çok yeni durmasın diye zımparaladığını.

Aralarında bir yakınlık hissederken biraz abarttığının farkındaydı. Adını yazmak ve söylemek için duraksamak ve bocalamak zorunda kaldığı kişilerden alıntı yapmamaya karar verdi. Bir zamanlar ondan bundan alıntı yaparken, kendini tutamayıp kimsenin istemediği bilgileri serseri mermiler gibi saçarken hatırladı kendini. O yüzden mi yoktu kimse etrafında? Neyse ki salgın vardı, onu suçlarken az da olsa rahatladı.

Çıktığı yokuş ona usulünce hatırlattı yaşını. Yine de dinlemedi onu ve vücudunu. Düzlüğe varmadan ağaçtaki bir kedi ile arkadaşça bakıştılar. Yeniden gelirse dünyaya kedi olmak iste-

diğine o kadar emindi ki. Bir meyhane yakınında balığa ya da ciğere hasret kalmayan bol tüylü bir tekir sözgelimi. Uzanamadıklarını bile sevmeye söz verdi kendi kendine ne işe yarayacaksa.

Çıktığı her merdivende hissetti yaşını dizlerinde, yine de durmadı. Kız ile çocuk hâlâ konuşuyorlardı, gözleri sevişerek. İyi yere tezgah açmış kediler umursamazlık sergileri ile göz kamaştırıyorlardı. Havada hâlâ umut vardı, kaçak girmişti belli ki.

O da gülümsemeye karar verdi. Belki bir başka yerde bir eski dostun aklına geliyordu kış güneşi gözünü aldığı anda.

**♪ Love's Theme –
The Love Unlimited Orchestra**

©

Göz Kırpan Sardalya

♪ *Mundos Diferentes –*
Elias Doré, Stella Moya

Kırptı. Gerçekten kırptı. Göz kırptı. Gerçi göz kapağı var mı bilmiyorum. Ama Atlantik'ten teşrif eden yeni arkadaşım benimle aynı fikirde olduğunu hissettirdi bana, nasıl olduysa o. Diğeri ise mütemadiyen konuşuyordu, anlamadığım kelimeleri seçerek özellikle. Neredeyse öğren olacaktı. Hava ısındıkça ben soğuyordum konuşandan. Sessiz olan bendendi, emindim.

- “Nereden çıkardın asma yaprağı saçmalığını??? Şarap yapmamak için bin bahaneniz var biliyorum ama bari bunu bozmayın!!! “

Bozmayın dediği deniz tuzlu dostumdu, hani bana göz kırpan. Haksızlığı ettiği de bendim. Bakmayın aslında çok munis biridir, yemek yapmak için hazırlandığı, yemeği yaptığı ve servis ettiği zamanlar hariç. Yani günde en fazla 15-16 saatlik bir kapris. Bir dost için feda edilecek bir zaman dilimi. Sakince cevaplayacaktım ama çok özlemiştim bizim balıkları...

- “Sadece asma yaprağı ile denediniz mi küçüklerini diye sormak istedim, João...”

dedim usulüne ve döneme uygun pasif agresif bir şekilde ve ekledim...

- “...minyatür engizisyon mahkemesi kurmana lüzum yok, sevgili dostum.”

Ona sevgili dostum diye seslendiğimde ne kadar halt etmiş olursam olayım yumuşardı. Gerçi ne ben bir halt etmişim, ne de o çekilmez biriydi. Yalnızca yemek yaparken birbirimize girdik, yani uyanık olduğumuz saatlerde genelde.

Yeterince karizmatik görünmeye çalışarak Tejo'ya diktim bakışlarımı. Belki biri fotoğrafımı çekirdi, ne bileyim. Özlememek için bakarken bu nehre, iyice özlerdim Boğaziçi'ni.

- “Asmanın yaprakları gerçeklerin mağara duvarında yansıyan görüntüleri, onları koparma, şarabı iç, gerçekleri gör...” dedi ukalaca, binbir alegori ile.

- “İşte o zaman asma yaprağında sardalyayı översin, *in vino veritas...* diye girdim araya. Bana kızdığı gittikçe kabaran aşçı önlüğünden anlaşılıyordu. Riske girmedim, tartışmayı bir başka balığa erteleyip attım kendimi Lizbon'un yorgun ama zarif taşlarına.”

Size de öyle olur mu bilemem ama yorgun olduğumda hiç sevmem yokuş aşağı yürümeyi. Bazen yuvarlanıp sarı bir tramvay ile yarışasım gelir, daha az gıcırdayarak. Nehire geldiğimde durdurur bir duba ya da güzel bir fikir ne de olsa. Bakarsınız güzel bir bakış yarıda keser inişimi. Orada kalır yukarı çıkmak isterim. Onu bulamayıp tekrar aşağı inene dek. Lizbon da doğduğum şehir gibidir, inişli çıkışlı hayata hazırlar insanı, içinde envai çeşit mutluluk ve düş kırıklığı dolu.

**Çeyrek Yüzyıllık Kariyer,
Taratoru Bol Çeyrek Midye
ve İçi Alınmış Hayatlar Paradoksu**

**♪ *Don't Shut Me Down* –
ABBA**

Bugünlerde yaşlandığım konusuna tuz biber ekerek meslek hayatımın yirmibeşinci yılını doldurduğum konusu konuşuluyor ki bu lüzumsuz detay sağolsun beni sevenler tarafından bana çeşitli kutlamalar ile hatırlatılıyor. Birçok kısmı güzel de olsa ben içten içe daralıyorum. Her seferinde yahu ne gerek vardı ayrıca yirmibeş yıl ne zaman oldu allasen gibi sözde sempatik cevaplar verip içten içe endişeleniyorum.

Bütün bunlara bizim baro bile katıldı, o kadar işinin arasında, beni bir törene davet etti! Kızıp küsüp tepki verecektim, yakışmaz bana diye düşündüm. Oysa kızmak, küsmek kadar beni hatırlatan, tanıtan bir şey yok. Ama baroya küsmeyeyim bari dedim. Avukat baroya küsmemeye karar vermiş baronun haberi olmamış... öyle bir şey.

Sonra ısrarlara dayanamayıp gittim baroya. Kapıda beklediğim karşılama yoktu ama benden yaşlı görünen bir kaç arkadaşı görüp kendimi haince iyi hissettim.

Baktım sonra pek güzel bir tören. Herkesin levhaya ilk kaydolduğu fotoğrafı var. Sanki benimkini Holbein çizmiş. O cüppe içindeki tip

bana hem yakın hem çok uzak. Bir çeyrek yüz-yıl kadar.

Çıkışta balık pazarına gittik, “sağlıklı” iki şey atıştırılalım diye. Kokoreç, midye tava, midye dolma ve tabii ki bira. Arada ben garsona çeyrek midye ve kokoreç alalım ama ekmeğin içi alınsın diyorum. Maksat sağlık! Abi bizdeki bütün ekmeklerin içi alınmış dedi beni apansız yakalayarak.

İşte o an kalakaldım. Biz de içi alınmış bir çeyrek miyiz? Yani hayatta geçirdiğim zaman neredeyse bir yarım ama oraya hiç girmeyin lütfen!

Güya sağlıklı ama içi olmayan bir kabuktan mı ibaretiz? Glütensiz ama renksiz bir hayat mı sürdürdükümüz? Öyleyse neden? Çarşı ekmeği gibi kasılmak da yok, ekşi mayalı yemiş gibi somurtmak da. Karabuğdayı ağzınıza bile almayın... En azından bilerek, bizde. Dans da yoksa renk de yoksa ne anlamı var hayatın.

Dikkat edin çocuklar ekmeğin içini yer hep, ne derseniz deyin orasıdır güzel olan.

Ne derseniz deyin büyümek asıl güzelliği hayatın belki de. Hayatta bir yarım asır devirdim neredeyse, meslekte ise onun ancak bir yarısı.*

Devirince bir kaç şişe biliyor insan.

Çocuk kalmakta her şey.

@

* Kitap basılana kadar otuzuncu yıl törenine çağrıldım bile. İçim hâlâ var ama kurur diye korkup, sıkça ısılatıyorum.

Bulunmaz Hint Kumaşının Peşinde

♪ *Rum And Coca-Cola – The Andrews Sisters, Vic Schoen & His Orchestra*

Bölüm 1

Haydi Bismillah

15 Eylül 1953, Alsace – Lorraine, Fransa

Bugün son hazırlıklarımızı hemen hemen tamamladık. Ekipte büyük bir heyecan yaşanıyor. Ekip reisi Dominique D'artine heyecandan pa-buçlarını ters giydi. Sanırım yolculuğumuz ilk günden biraz yavaş seyredecek. Bunda tabii ki ben de dahil hiç kimsenin reis gibi deneyimli ve asabi bir zata ayakkabılarını ters giydiğini söyleme aymazlığını göstermemesi etkili olmuştur. Keşfin sponsorluğunu yapan Karayip Adaları ve Pencap Terzileri Konfederasyonu'nun temsilcisi bir ara reise bir şeyler diyecek gibi olduğunda tüm ekip birden panik oldu. Neyse ki ben araya girip milli sporumuzu tanıtmaya bahanesi ile temsilciye bir el ense çektim de diğer arkadaşlar bir şeyler çakozlamadan reisi uzaklaştırmaya muvaffak oldular. Gerçi daha sonra iri yarı temsilci tarafından alabora edildim ancak bunu da Türklerin her zaman mağlubun (yani beni alabora etmeden önce mağlup durumda olan temsilcinin) yanında yer alması ile açıklayabildim neyse ki. Yine de aygır bozmasının

ayağını öpüp tabanlarının ökçesini dilimle temizlerken ekibin en hoşlandığım kişisi olan Lady Anjelique ile göz göze gelmem biraz da olsa onun nezdinde prestijimi sarsmış olsa gerek. Sanıyorum bu nedenle bütün gece benimle kül tablasını karıştırması sonucu minik purosunun küllerini üzerime silkti. Yine de hiç kuşku yok ki onunla sevgili olmak bulunmaz hint kumaşını ele geçirmekten sonraki (tabii ki sonraki) en büyük arzum olacaktır. Geceleri rüyamda onunla bulunmaz hint kumaşı üzerinde yuvarlanıp sevişiyor, birbirimize şiirler okuyup, anekdotlar anlatıyor ve aç kapıyı bezirgân başı oynuyoruz. Zorlu yolculuk boyunca başımıza gelecek binbir tehlikeyi hiçe sayıyor, onu rüyamda bile olsa görememeyi ise düşünmek bile istemiyorum.

17 Eylül 1953, Malta

Bugünü Malta'da geçirdik. Aslında keşfe doğru Hindistan'dan başlayacaktık ama uçak korsanları tarafından kaçırılınca başlangıç noktamızı ister istemez Malta olarak değiştirdik. İşin ilginç yanı, Hindistan'a uçakla değil de gemiyle gitmeye çalışırken bütün bunların başımıza gelmiş olmasıydı. Korsanların bu tuhaf duruma getirdikleri açıklama kendilerinin geldikleri yerde (sanırım ya Liechtenstein ya da Liberyalıları) bir havaalanı olmaması ve zaten olsa da uçak bileti alacak paraları olmadığıydı. Ancak daha sonra anladık ki liderlerinin uçuşa korkusu vardı ve üstelik uçakta verilen kolonyalı mendilleri kokladığında epilepsi krizine

yakalanıyordu. Bence bir uçak korsanının sahip olabileceği en vahim hastalıklar dizisi. Her şeyi Galler Prensi'nin resimlerine sakal, bıyık ve gözlük çizmekten tutuklu bulunan komutanları Van Mokambo'nun serbest bırakılması ya da en azından açık görüş sırasında papağanı ile görüşebilmesi için yapıyorlardı. Elllerinde bir pompalı tüfek, beş izci çakısı ve iki tırnak makası vardı. Neyse ki akıllı reisimiz onları tüfekle onikiden mantar ve teneke kola vurma oyunu konusunda ikna etti de sıra reise geldiğinde pompalıyı elimize geçirebildik. Aslında reis gemiyi korsanlardan kurtarmadan önce oyunu üç el devam ettirdi ve bir mantar vurmada bitirmemeye inat edip durdu ve hatta bu arada korsanlardan biri ile ikinci kaptanı yanlışlıkla vurdu. Yine de geminin kurtarılmasının bizlerde yarattığı sevinç her şeyi unutturdu. Bu sevinç o denli güçlüydü ki bizim ekibin zaten en unutkan kişisi olan Finli Nikansen kim olduğunu ve internet bankacılığı şifresini unuttu. Ekip için kronik bir sorun olan Nikansen'e aslında kışın Malta sokaklarında kestane satıp yazın Malta Hükümeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın Müsteşar Yardımcısı olduğuna inandırmak kimsenin içini sızlatmadı. Böylece bu zorlu yolculukta ekibimizden bir kişi Hindistan'a ayak bile basmadan elimine oldu.

Zorluklar köşe başlarında yolumuzu gözlüyor. Ve biz gözüpek bir şekilde onlara doğru kaz adımları ile yürüyoruz. Bu arada yeri gelmişken kaz adımı ile yürürken aramızdan bir arkadaşımızın avcılar tarafından katledilmesinin

de üzücü olduğunu belirtmeden geçemeyeceğim. Üstüne üstlük avcılar zavallı dostumuzu yeterince yağlı bulmayarak beğenmediler ve kediye vermek üzere evlerine götürdüler. Şu anda bu satırları yazarken bile tüylerim hoş bir kirpi gibi oluyor, hıçkırıklarımı yakalayamıyorum.

18 Kasım 1953

Hâlâ Malta'dayız. Gecikmenin sebebini sormak için kaptan köşküne çıktığımız sırada orada kimse yoktu, biz de seyir defterine bir göz atmak istedik. Bula bula kaptanın cebir defterini bulduk. Hâlâ tek bilinmeyenli denklemleri çözdüğünü fark edince isyan çıkarıp gemiye cebren el koyduk. Liseden bu yana bu kadar cebir görmemiştim. Gerdan fırçası bıyıklı kaptan nedense çok rahatladı, memleketine dönüp akademisyen olmaya karar verdi. Herkes onu bu isabetli kararı için alkışladı, reis tarafından kolundan vurulan ikinci kaptan hariç. Artık hem biz yolcular, hem de mürettebat coşkulu ve umutluyduk. Anjelique bile iri yarı miçoya sarılırken bana azcık sertçe de olsa dokundu. Denize düştüğüm anda biliyordum ilişkimizin sürekli ileriyeye gideceğini.

20 Aralık 1953 Taklamakan Çölü

Bugün Hindistan'a geçmeden önceki son durağımız olan Taklamakan'a vardık. Burada konaklamamızın amacı hem başlayacak zorlu etap için gerekli olan hayvanları seçmek hem de yolculuğun güçlüklerine karşı ekibin her elemanının dayanıklılığını çöl koşullarında sınamaktı.

Aslında oldukça kolay olacağını düşündüğümüz hayvan seçme işlemi çok uzun zamanımızı aldı. Ekibin uyumayı çok seven elemanı Carlos Guadalajaraa zebra ya bineceğim diye tutturdu. Neyse ki reis Carlos'u biberli tekila ile sarhoş edip deveye binmeye ikna etti. Yine de zorluklar burada bitmedi. Ekibin en şişmanlarından olup da kendisini emekli maaşı dolu bir zarf kadar hafif sanan Connecticut eşrafından Marlene seyahat etmek için normal bir deveye gerek duymadığını ve bir peygamber devesinin kendisini taşımaya haydi haydi yeteceğini iddia etti. Şansımız var ki ekibin akıllılarından Kübalı Martinez bugüne kadar ne canlı deve ne de peygamber devesi görmüş olan bu Amerikalıyı bir greyderin peygamber devesi olduğu yolunda ikna etti. Böylece Taklamakan çölleri ve Sir Attenborough ezik büzük peygamber devesi adı altında tanınabilecek yeni bir evrilmiş canlı türünden mahrum kalmış oluyordu. Ben ise Anjelique ile ilgili sabrımı muhafaza ediyor, ona sadece her öğün öncesi ve sonrası aç ve tok karna olmak üzere ve bir de yatmadan yalvarıyor, o sırada onun geçici hevesi kimse ondan dayak yiyor, dökülen dişlerim ile gargara yapıyor, bu huzurla rahatça derin bir uykuya dalıyordum.

Devamı var (evet maalesef)...

**♪ The Second Waltz, Op 99 –
Dmitri Schostakovich, André Rieu,
Johann Strauss Orchestra**



Birkaç Yazar, Bir Editör, Bir Rejisör...

♪ *Canım İnci'cim –*
Dario Moreno

Yazarlar, diğer yazarlar ile bırakın yazdıklarını paylaşmayı, aynı mekânı bile paylaşmayı sevmeyizler... En azından ayık kafayla. O yüzden yazarların müdavimi oldukları yerlerde çok satılır alkol. Yoksa her birinin ayrıca alkolik olmasından değil. Tabii o da bir başka etken ama konumuz o değil. Ya da en azından bu satırların yazarı bunu inkâr ediyor. Neden diye sormayın, çünkü o size içmeyeceği bir günde sırf bu yazıyı yazabilmek için neden içmesi gerektiğini anlatır binbir bahane ile.

Ayrıca kendisinden bile rahatsız olmak konusunda muhtelif hünerler geliştiren ve bunu kâğıda yansıtmaktan tuhaf bir huzur duyan bu yazar güruhu, bir başka yazardan pek tabii ki hiç hazzetmez. Ancak yanlış anlaşılmasın, yazarlığı değildir bir diğerinin rahatsız eden tarafı. Okur olması, hele ne haddineyse onun okuru olmasıdır mesele.

Kaprislerle doludur yazarların hayatı. Kimse bu kaprisleri yazıda ya da hayatta yeterince fark etmese de. Onlar kaprisleri de kendileri için yaparlar, yaratırlar, yazarlar. Belki de en yaratıcı yanlarıdır kimsenin umurunda olmayan kaprisleri.

İşte böyle bir durumda siz bir de bir yazara ya da yazar olmak isteyen ya da olduğunu iddia

eden birisine Beyoğlu'nda öykülerini konuşmak üzere bir davette bulunun. Gelin de bulunun. Yani bulunamazsınız da, bir an için bulunduğunuzu ve onun ya da onların da bir gaflet anında neden olmasın dediğini düşünün. Hem de Beyoğlu'nda.

Bunun çok ama çok fazla komplikasyonları olacaktır ancak ana hatları ile belirtmek gerekirse:

1. Yazar adayımız kiminle görüşecektir? Görüşükleri gerçekten yazar mıdır, kitapları basılmış ve üstüne üstlük utanmadan beğenilmiş midir?
2. Gerçekten yazar olmaları gerçekleşecek buluşmayı daha da çekilmez hale getirmeyecek midir?
3. Yazar olup da üstüne üstlük (a) okurlar ise (b) ve hatta dikkatli ve özenli okurlar ise (c) ve hatta ve hatta okuduklarına yazarına verdikleri değer nispetinde önem atfederek okuyan ve yazarla tuhaf bir bağı olan kişiler midir?
4. Normalde yazarın ilk üç soruya verilecek olumlu cevaptan sonra toplantıyı ertelemesi gerekirken onu bu görüşmeye iten uzun süredir Beyoğlu'nda alkollü bir yerde yazar taklidi yapmamış olması mıdır?
5. Görüşme sırasında hangi klişelere özenle riayet edilecektir, sözgelimi: (a) Avrupai

yazım için kırmızı şarap, Hemingway olmak iddiası için whisky ve rum* veya halktan olmak için rakı (lokal) ve/veya bira (lokal ve ecnebi) mi tüketilecek, yoksa vişne votka klasiğine çekingen bir selam mı verilecektir; (b) ya da öncekilerden her biri tekilayla sonlanacak bir şekilde içilecek midir; (c) düz yazıda fular şartı var mıdır; (d) Cumhuriyet’e bir aşamada uğranıp Lebon veya Markiz önünden geçerken ah ne güzeldi Markiz denecek midir (her ne kadar hiçbir katılan oraya gitmemiş olsa da)*; (e) Çiçek Pasajı’nın şu andaki haline ve İnci’nin yokluğuna ne kadar aralıklar ile sitemle değinilecek, Aydın Boysan ve Madam Anahit ne zaman sevgi ve özlem ile anılacaklardır; (f) her geçilen mekân önünde hatırlanan bir sevgili için şiir okunma bahanesi ile durulup varisler ve grup içi huzur ortamı zorlanacak mıdır; (g) Troçki olsaydı bu halde olmazdık diyene Stalinistler kafa atarken Maocular ne zaman sinsi sinsi güleceklerdir ve (h) Rejans’ta votka içemeyip ucuz barda tekila devirdikten sonra Bambi’nin florasın realitesinde ayılma ve gerçeklikle yüzleşme ayini yaşanacak mıdır?

* Yazar burada özellikle İngilizce lakırdılar kullanarak ukalalık yapmaktadır.

Und so weiter, ad infinitum. @*

@

Neticede yazarımızın yaşadığı hezeyanların bazı nedenleri bunlardır, bazıları da yazdığı her şeyin otobiyografik anlaşılma ya da anlaşıl-mama riskidir, şöyle ki:

1. Otobiyografik olarak görünenler aslında başkalarının sıkıcı ya da sorunsuz öyküleridir;
2. Tüm fiyakalı öyküler ve meziyetler otobiyografiktir, özbeöz yazarındır, ona ana sütü gibi helaldir, onun misakı-millisidir, bahçeli bahçesiz her devlet, millet bunu kabul etmelidir ve
3. Arada ne idüğü belirsiz olanların kaderi-nin tayini ise tarihin kendisinden azami özen beklediği okurundur.

Bu durumda önerilen tarihte buluşacak olan he-yetin kendilerini ya da daha doğrusu bu satırlar-ın yazarını bekleyen Nobel Edebiyat Ödülü dü-şüncesi ile yarınki toplantıya hazırlıklı, istekli ve arzulu gelmeleri pek mühimdir.

Herhangi bir şüpheyi mahal vermemek amacı ile belirtilir ki bu yazı pek bir otobiyog-rafiktir.

@

* Yazarımız (artık buraya kadar okuduğunuza göre onu benimsediniz) burada Almanca ve Latince biliyormuş numarası yaparken, araya bir iki tane de Portekizce ke-lime sıkıştırmamak için kendini zor tutmaktadır.

Yazan Çizene Karşı

♪ *Enjoy Yourself (It's Later Than You Think)* – Guy Lombardo

Aslında her zamanki gibi sıradan bir gündü. Rüyamda zamanında koşa koşa kaçtığım ofislerin patronları beni tekrar işe alıyor, her zamankinden daha küçük odalar, minnacık maaşlar ve fena sıkıcı işler veriyorlardı ve ben de nedense halimden pek memnun bir şekilde takım elbise-min içinde elimde dosyalarla fıldır fıldır bir oraya bir buraya gidip bir türlü uyanamıyordum. Farkındaydım rüya olduğunu, araftaydım her zamanki gibi. Hayatımın birçok evresinde olduğu gibi.

Uyandıgımda birçok defalar bir şeyden ayrılmak ve ayrılamamak arasında belli belirsiz görünen ama sınırsız uzanan bir çizgi üzerinde seksek yaptığımı düşündüm hayatım boyunca. Sonra üniversite bahçesinde seksek oynadığımız aklıma geldi. Ayılmak için banyoya attım kendimi, yol boyunca çok sıkışmış Nureyev dansları yaparak.

Ayılmak ya da ayılmamak ya da hatta ayık kalmak konuları arasında ince çizgiyi isterseniz hiç açmayalım.

Biliyorum artık eski gençliğim yok. Neyse ki o zamanki giyim zevkim de yok diye ayrıca teselli etmiyor da değilim kendimi. Ama bazen nafile bir özleme de kapılmıyor değilim. Siz de öyle değil misiniz? Mesela biri karşınızda çıklet

şışirecek kadar genç hissetsin ve siz de tam çık-
let kocaman olduğunda (yani onun en savunma-
sız anında) parmağınızla balonu patlatıp sonra
muhteris kahkahalar atın, o burnundaki sakızı
temizlerken. Bunu gerçekten istemez ya da öz-
lemez misiniz?

Yoksa siz gerçekten büyüyenlerden misiniz?

Tamam yaş olayını kabul ediyorum. Yaş
olayı derken pek de müphem bir ifade kullanı-
yor olmam da kasıtlı. Belli yılları görmüşüz ve
ne yazık ki fazla detay hatırlıyoruz.

Mesela kentsel dönüşüm denildiğinde ak-
lıma Marlboro'dan Kent'e geçenler gelir, sigara
içmesem de. Miami Vice'taki gibi ceket altı ti-
şört giymek isterim bazen nedense, oysa benim
benzediğim Don Johnson değil. Milli Vanilli
milli bir tatlı bayramı değil gayrı millî ve hazin
bir müzik skandalıdır. Hâlâ sifonu çeken, nu-
marayı çevirenlerdenim anlayacağınız.

Evet işte nedense ah güzel İstanbul tarzı nos-
talji okyanusuna yelken açan bir hafızam yok
benim, hep özellikle de gereksiz şeyleri hatırla-
rım.

Neyse konuyu dağıtmadan beni üzen konuya
gelmek istiyorum. Bu yaşlara gelince birden
spor salonuna gitmek, yemek yapmak ya da fel-
sefeye merak sarmak her mevcut ya da eski be-
yaz yakalının başına gelmiştir. Bende hepsi
aynı anda oluyor. Botoks öncesi son çıkış bu
arayışlar belki de. Yine de yaptırmam. Büyük
konuşma deyin lütfen.

Şimdi özene bezene alıp yine özene bezene aldığım ve sadece uzaktan baktığım diğer kitaplarımın arasında yer alan felsefe kitaplarından bir tanesini okumak gibi çok iddialı bir hevesle kalktım ve kitabı raftan elime bile aldım. Ama başıma gelenler canımı oldukça sıktı. Biri kitabı almış ve okumak cüretini göstermek bir yana, altını bile çizmiş!

Nerede o eski onurlu kitap hırsızları? Ev o kadar kitap dolu, al git kardeşim, benim onun yokluğunu fark etmem ancak reenkarnasyon ile mümkün. Ama yok almış güzel kitabın altını çizmiş, hem de tükenmez ile.

Oldum olası hazzetmem kitapların altını çizen sayfa kenarlarına derkenar yapanlardan. Sadece buraları oku der gibilerdir. Tepeden inme. Bu kitabın buraları önemli, bak burası mühim diye bilgiçlik taslayanlar. Benim kitabımla hem de!

Bir de kundak yataklardan hiç hoşlanmam. Her tarafı, yorganı, alt üst örtüsü, çarşafı sıkı sıkı yatağın altına sıkıştırılan yataklardan. Engizisyon misali. Rüyalarım bile tutuk olur öyle yataklarda. Moğol orduları gibi dağıtırım görür görmez bunları.

Yoksa ergen kaldığımı fark ettirdiği için mi sinir oluyorum bunlara? Dersleri hatırlattığı için altı çizili kitaptan, kundağı hatırlattığı için yataktan?

Freud numarası yapmanın manası yok, yoksa konu iyice yanlış yerlere gidecek.

Bence belki de gerçekten takıldığımız nokta ya da en azından benim takıldığım yaşlanmak değil, ergenlikten çıkmak. Bırakın ağız tadıyla kalalım ergen olarak.

Çiklet patlatalım gülerек.

@



Düş Kırıklığı, Heidegger,

Diş Kırıklığı, Ridgeley

♪ Finish Line –

Elton John, Stevie Wonder

Oldum olası anlamam niye düş kırıklığına uğradığımızı. Hatta niye sanki bir arkadaşla selam verip çıkacakmışız gibi ifade ederiz bu hissi. Bilmem. Ben bir düş kırıklığına uğrayıp çıkacağım ya da bir uğrayıp geleyim, uzun sürmez. Sen öyle san. Bizler düş kırıklıklarında yatıya kalırız millet olarak.

Ama nedense hep düş kurar, hayal eder, sonra kırılınca nasılsa şaşırırız. Aa diye nidalar ve garip yüz ifadeleri ile.

Oysa problemsiz hayat gerer bizi. Heidegger benimle ol, oturup yıldızlarda elde bir kadeh bakalım bizim oralardaki dertlerimize misali. Elalem sabahları günün programını, ne giyeceğini vesaire düşünürken biz hangi derdimizin üstünü nasıl bir hayal ile örteceğimizi kararlaştırırız. Şöyle el örmesi, renkli cafcıflı, kapitone bir hayal battaniyesi bulunur hepimizin zihninde bir yerde.

Sonra çat diye kırılır nasıl olursa, battaniye kırılır mı demeyin. Bize de şaşırma ünlemi düşer yüzümüze bir yere.

İşte diş kırıklığı da aynı böyle oluyor. Çat. Oysa uyardılar, bu geçici, kafanı takma diye, kırık öncesi ve sonrası. Yeme dediler bu haltı.

İçme diyenler ile aynı ekip bunlar. Yedim de, içtim de ve çat.

Hani çizgi filmlerde tavşanın iki dişine darbe gelir de hemen kırılmaz, sonra yavaşça zigzag çizerek kırılır ya. Aynı öyle oldu. Keşke ben de görebilseydim. Karşımda tost yiyen müşterinin gözbebeğinden yansımasını gördüm sadece.

İşte o tavşan gibiyim, sadece benimki havuç değil arpa suyu. Bu saatten sonra artık yokuş aşağıysa hayat koşmam, yürürüm.

Oysa beni gençliğimde Wham'ın yancısı diye tabir edilen Andrew Ridgeley'e benzetirlerdi. Ne avukatlar, ne doktorlar, ne mühendisler benzetti de ben inanmadım. İnanmam diye eklediler de, burun ameliyatı öncesine benzediğimi. Yani Andy'nin (gereksiz samimiyet belirtisi) ameliyatı bahsettikleri, benimki hâlâ aynı girift kanyon.

Geçici şeylere takmayız biz, üzülmeyiz. Nâsılsa yeni sorun kapıda. Tebdil-i sorunda ferahlık vardır. Sıkıcı değil en azından.

Bu yüzden göndermedim Oxford'a essayimi daha...

Yine de oldum olası anlamam düş kırıklığına uğrama lafını. Oldum olası da 53 yıl geçti. Bugün.

♫ *So Long, Marianne – Leonard Cohen*

@



